

11. SINIF

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

YENİ MÜFREDATA UYGUN

SORU BANKASI

TÜLAY KIZILTUNÇ - BURCU DUMAN

GÜNLÜK YAŞAMLA
KÖPRÜ KURMA

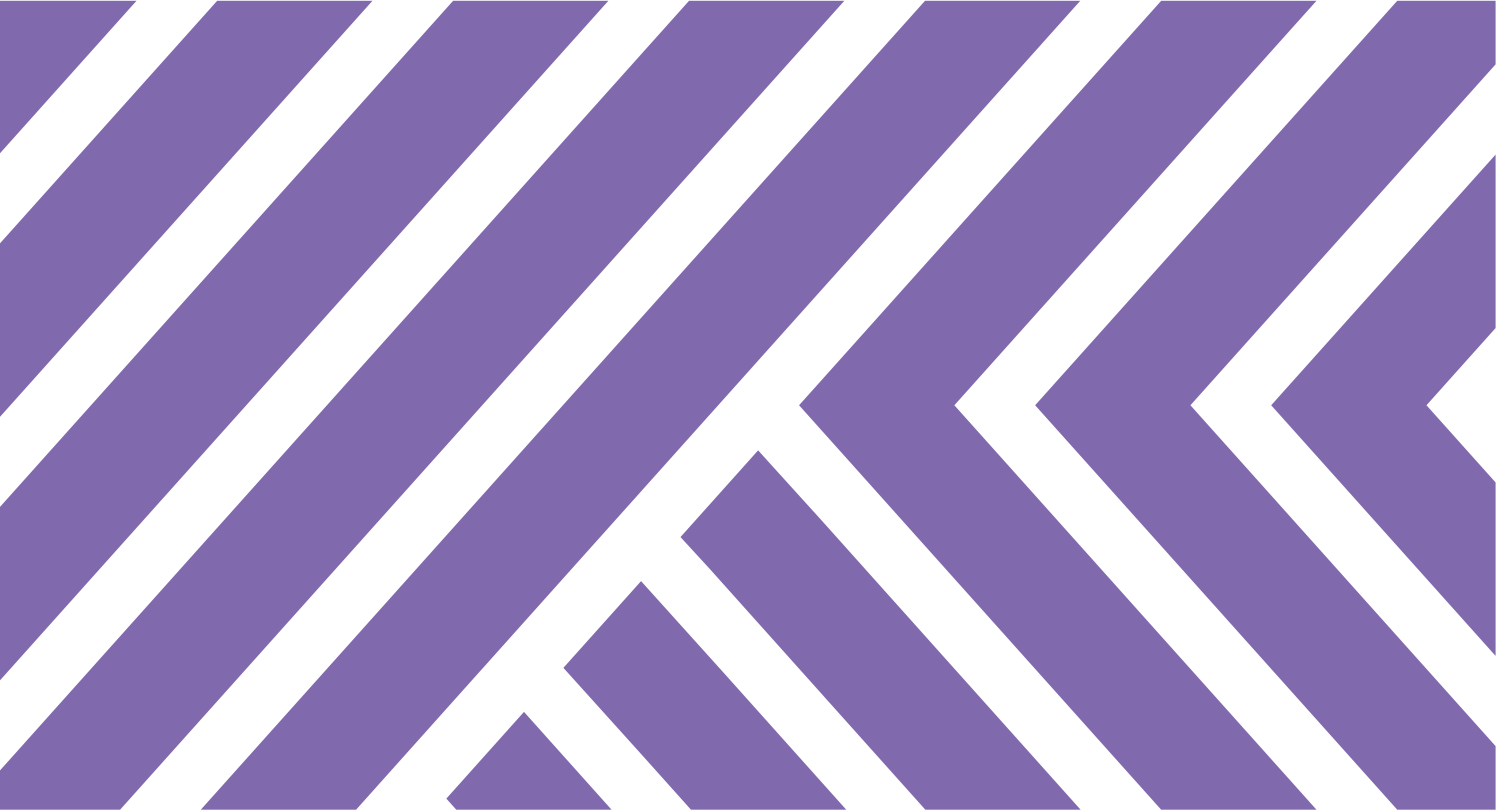
HÜCRELENDİRİLMİŞ
KAVRAMA TESTLERİ

YAPILANDIRILMIŞ
TARAMA TESTLERİ

YAZILI SINAV
SENARYOLARI

BAĞLAM TEMELLİ
ÇIKARIM TESTLERİ

ZENGİNLEŞTİRİLMİŞ
ETKİLEŞİMLİ TAHTA

EYÜP HOCA'YLA
TÜRKÇE VE EDEBİYAT'TAN

4K
YAYINLARI

*Bu ürünün bütün hakları 4K YAYINLARI'na aittir.
Tamamen ya da bir kısmının, ürünü yayımlayan şirketin
önceden izni olmaksızın fotokopi ya da elektronik,
mekanik herhangi bir kayıt sistemiyle çoğaltılması,
yayımlanması ve depolanması yasaktır.*

KAPAK

4K Yayınları Grafik Birimi

DİZGİ

4K Yayınları Dizgi Birimi

BASKI

Güngörler Matbaacılık Ltd. Şti.
Sertifika No: 49889
XX6 VI

BASKI YERİ

Saray Mahallesi 658. Cadde No: 11
Kahramankazan/Ankara
Tel: 0312 394 28 82

 /4kyayinlari

 444 0 407

 Fatih Sultan Mh. 2720 Sk. No:4B
High Life Office
Etimesgut / ANKARA

4K
YAYINLARI

4K
YAYINLARI

ÖN SÖZ

Sevgili Öğrenciler ve Değerli Öğretmenler,

Yoğun ve titiz bir çalışmanın ürünü olan 4K Yayınları 11. Sınıf Türk Dili ve Edebiyatı Soru Bankası;

- Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'ne uygun,
- Öğrenci merkezli,
- Bütüncül bakış açısını yansıtan,
- Tamamı video çözümlü,
- Zenginleştirilmiş akıllı tahta içeriklerine sahip yardımcı bir kaynaktır.

Kitabımızı;

- Kavratacı konu testleri,
- Bağlam temelli testleri,
- Pekleştirici, geliştirici tema değerlendirme testleri,
- Yazılıya hazırlık örnekleri ile zenginleştirdik.

Öncelikle belirtmek isteriz ki 11. Sınıf Türk Dili ve Edebiyatı Soru Bankası'nın sorularında usta kalemlerin elinden çıkmış, öğrencilerin üst düzey becerilerinin gelişimini destekleyecek nitelikte, özgün metinler seçtik. Öğrencilerimizin kişisel gelişimine katkıda bulunacak ve öğrencilerimize estetik duyarlılık kazandıracak nitelikte metinler kullandık. Öğrencilerin çeşitli metinleri anlamlandırıp dilin inceliklerini fark edeceği parçalara yer verdik. Bununla birlikte bu kitabı hazırlarken öğrencilerimize edebî zevki de aşılamayı amaçladık. Her bir öğrencinin özel olduğu düşüncesiyle öğrenme düzeylerindeki farklılığı dikkate alarak uygun yöntemlerle kitabımızı hazırladık. Kitabımızı öğrencilerin merkeze alındığı aktif öğretim yöntem ve tekniklerini temele alarak düzenledik.

Kitabımızın içeriğini müfredatta belirtildiği gibi tematik bir yaklaşımı benimseyerek oluşturduk. Temaların içeriğinde disiplinler arası ilişkileri, temalarda üzerinde durulması gereken değerleri uygun testlerdeki sorularla desteklemeye çalıştık. Temalardaki metin türlerini müfredatta belirtildiği gibi aşamalı bir şekilde hazırladık. Okuma ve anlama becerilerinin ağırlıklı olduğu metin tahlili sorularına yoğunluk verdik.

Bu eserin öğrencilerimize ve öğretmenlerimize ulaşmasında başta Yayın Müdürümüz **İpek Büşra ATAY**'a, Yayın Koordinatörümüz **Büşra KURT**'a, **Selin DOĞAN**'a ve **Miray BAYRAKTAR**'a ve özgün tasarımları ile kitabımızı hayata geçiren **Ayşe ÖZTÜRK**'e, **Sümeyra Hanne KÖDÖR**'e ve **Semra ARKAÇ**'a, desteklerini hiçbir zaman bizlerden esirgemeyen meslektaşlarımıza, öğrencilerimize ve tabii ki ailelerimize teşekkürlerimizi sunarız.

Öğrencilerimizin ihtiyaçları doğrultusunda zevkle çözülebilir bir kaynak olması temennisiyle tüm öğrencilerimize ve öğretmen arkadaşlarımıza yeni eğitim ve öğretim yılında başarılar dileriz.

Kalın sağlıcakla...

Burcu DUMAN & Tülay KIZILTUNÇ

4K SORU BANKASI

Bu kitapta senin için *neler var?*

Köprü Kurma

Geçmiş bilgilerin üzerine yenilerin inşa edileceği bu kısımda çeşitli metinlerden örneklerle öğrenciye **estetik bir bakış** kazandırılması hedeflenmiştir.

Bu temada neler öğreneceğiz?

Her bölümün başında yer alan bu sayfada, tema içerisindeki **kavramlar** hakkında **bilgi ve önemli detaylar** beş başlık altında verilmiştir.

BİR DİYECEĞİM VAR!

Bu temada neler öğreneceğiz?

İçerik Çerçevesi

• **Bir Diyeceğim Var!** temasında; kendini ifade etmek, görüş belirtmek, söylenmek istenenleri karşı tarafa iletmek için dilin nasıl kullanıldığının fark ettirilmesi amaçlanmaktadır. Bu bağlamda edebiyatın estetik yönünün yanı sıra iletişim sağlamadaki temel görevi üzerinde durulmuş, iletişimin günlük hayatta karşılaşılabilecek yansımalarına odaklanılmıştır.

Temel Kavuller

• Bu temada öğrencilerin **Karagöz** ile ilgili genel bir bilgiye sahip oldukları; **mektup** türünün genel özelliklerini, öğretici metinlerde kullanılan **anlatım biçimleri ve düşünceyi geliştirme yollarını**, yazılı ve sözlü anlatım aşamalarını, **filmler** ile ilgili dil bilgisini konuları bildikleri kabul edilmektedir.

Köprü Kurma

• Öğrencilerin önceki sınıf düzeylerinde geleneksel Türk tiyatrosu ile ilgili bilgiler; bu temada ele alınan Karagöz metninin incelenmesinde ön bilgi olarak değerlendirilebilir.

Anahtar Kavramlar

- dilekçe
- elektronik içerik
- e-posta
- figür
- geleneksel Türk tiyatrosu
- gölge oyunu
- Karagöz
- mektup
- mizah

Anahtar Kavramlar

Tema içerisinde sıkça karşılaşılabilecek **terimlerin** listelendiği kısımdır.

BAĞLAM TEMELLİ TEST

Bir Diyeceğim Var!

TEST 01

4 - 6 soruları aşağıdaki metne göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

2021 yılında yayın hayatına başlayan "Mavi Kalem Edebiyat Dergisi", beş yıl gibi kısa bir sürede edebiyat dünyasında dijital ve basılı yayıncılığın sınırlarını zorlayan bir başarıya ulaşmıştır. Dergi, 2025 yılı nisan ayında hem okurlardan hem de bağımsız eleştirmenlerden ödülleri alarak başarısını tescillemiştir. Aşağıdaki tablo, derginin yıllar içindeki abone hacmi, kurumsal etki alanı ve okur algısındaki değişimi özetlemektedir:

Yıllar	Abone Sayısı (bin)	Ödül Veren Kurum Türü	Yayın Erişim Alanı	Okur Memnuniyet Endeksi (1-10)
2021	80	Yerel Edebiyat Dernekleri	Şehir Odaklı	6,5
2022	120	Özel Sektör Yayıncıları	Bölgesel Yayılım	7,2
2023	210	Ulusal Kitap Vakıfları	Ülke Engeli	8,0
2024	350	Eleştirmenler Akademisi	Türk Dünyası	8,8
2025	520	Okur Birliği + Uluslararası Jüri	Küresel Erişim	9,7

4. Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi Mavi Kalem'in başarısını etkileyen unsurlardan biri **değildir**?

- A) Aldığı ödüller B) Abone sayısı C) Erişim alanı D) Okur memnuniyeti E) İçerdiği yazı türleri

5. Bu bilgilere göre aşağıdaki belirlemelerden hangisi **doğrudur**?

- A) Abone sayısındaki artış, derginin içerik kalitesinden bağımsız bir durumdur.
B) Kurumsal ödüllerin sayısı arttıkça derginin dijital erişimi kısıtlanmıştır.
C) Şehir odaklı yayıncılık, ulusal erişime göre daha yüksek memnuniyet sağlar.
D) Ödüllerin sadece yerel derneklerden gelmesi, küresel abone sayısını artırır.
E) Yayın erişimi yerelden küresele ulaştıkça, abone sayısı ve memnuniyet artar.

Bağlam Temelli Çıkarım Testleri

Gerçek yaşam durumları ve farklı veri türleriyle hazırlanan bu testlerde, öğrencinin **bilgiyi yorumlama ve çıkarım yapma becerisini** geliştirmesi amaçlanmıştır.

Bağlama Hazırlık

Testlerde yer alan bu ikon, öğrenciyi bağlam temelli sorulara hazırlayan **öncü soruları** göstermektedir.

Hücrelendirilmiş Kavrama Testleri

Her alt konu için özenle planlanan testler, çeşitli soru kalıplarıyla kolay ve orta seviyede hazırlanmıştır. Bilgi test edilirken **ÖSYM tarzına** hazırlık olması ve konuları tamamlayacak bir bakış açısıyla kazandırması hedeflenmiştir.

BİR DİVECEĞİM VAR!

Karagöz-I

TEST 01

6. KARAGÖZ: Derken tellağın biri geldi, "Kese ister misiniz efendim?" dedi, ben de hiç istifi bozmadım başımı salladım, tellağ aldı beni bir kurnanın başına götürdü, beni bir yıkadı bir yıkadı ki Hacivat, ben ben ofalı böyle temizlenmemişim, Sonra beni tertemiz havlulara sarıp kuruladı.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada geçen sözcüklerden herhangi birinin anlamı **değildir**?

- A) Para karşılığında yıkanma işinin yapıldığı yer
- B) Hamamda hizmet eden ve erkek müşterileri yıkayan erkek
- C) Vücudun çeşitli yerlerinin kurulmasına yarayan dokuma bez
- D) Yıkanırken kır çıkartmak için ele geçirilen, vücudu ovmaya yarayan cep biçiminde bez
- E) Hamamlarda musluk altında bulunan, içinde su biriktirilen, yuvarlak, memmer tekne

7. HACİVAT: Bir yâ-i vefaşarım olsa, şu dört köşe perde üzere ayak bassa, o söylese ben dinleşem, **ladım olmasaydı** benzin söylesem, bu seyreden dostlar da sefayab olsa, diyelim isimizi mevlam rast getire, ah bana bir eğlence medeeett!

Karagöz oyununun giriş bölümünden alınan bu parçadaki altı çizili söze aşağıdaki değerlerden hangisi ilişkilendirilebilir?

- A) Merhamet B) Tevazu C) Cömertlik
- D) Eşitlik E) Nezaket

8. HACİVAT: Eee.. Sonra ne oldu?

AŞÇE: N'olacak? Gün geçti, güneş geçti, biz de topu atduk, Dükkanı bırakıp memlekete kaçtuk, HACİVAT: Zavallı Memiş Usta! Perişan olmuştun!

AŞÇE: Ne yapabilişün? Olan oldu, hedi bir slaya varalım, can gözünlen evdekileri de bi görelüm, didüm,

HACİVAT: Çok iyi etmişsin. Silaya gidersen insanın bahtı açılır, derler.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi **söylenemez**?

- A) Anlatım deyimlerle zenginleştirilmiştir,
- B) Toplumsal bir inanışa dikkat çekilmiştir,
- C) Aşçının başından geçenler anlatılmıştır,
- D) Kişilerin ağız özellikleri göz önünde tutulmuştur,
- E) Karagöz'ün muhavere bölümünden alınmıştır,

Tema Değerlendirme Testleri

Özenle hazırlanan tema değerlendirme soruları, konuya **bütünsel bir yaklaşım** katarak öğrenilen bilgilerin test edilmesini sağlar.

YAZILIYA HAZIRLIK

11. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI 1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI-1

Adı Soyadı:

Sınıfı :

Numarası :

Puan :

HACİVAT - Canım, Ramazan'da kilo almanın geçinmekle ne alakası var anlayamadım?

KARAGÖZ - Anlayamayacak ne var? Her akşam birkaç iftara, her gece birkaç sahura gidiyoruz ya, tabii bir ayda yirmiki kilo şişmanlıyorum,

HACİVAT - Allah Allah!..

KARAGÖZ - Sonra da parasızlıktan Ramazan sonrası on bir ay akşam yemekleri ile idare ettigim için ayda iki kilo zayıflayıp gelecek Ramazan'a kadar idare ediyorum,

HACİVAT - Allah iyiliğini versin! Bırak şakayı ama Karagöz'üm, şişmanlık iyi değil! Çeşitli hastalıklara sebep olur,

KARAGÖZ - Hay hay!... Sen şimdi bırak şişmanlığı da Hacı Cavcav, aklıma bir bilmece geldi,

HACİVAT - Hatırlan kalmasın, sor bakalım?

KARAGÖZ - Ama bilmezsen bize iftara geleceksiniz!

HACİVAT - Anlayamadım? Öyle şey olur mu?

KARAGÖZ - Patakları ha, bal gibi olur!

HACİVAT - Bilmeceyi bilersen siz bize iftara geleceksiniz? Ters oldu ama sor bakalım?

Bu parçada geçen fiilimsileri bulup ilgili yerlere yazınız.

İsim-Fiil

Sıfat-Fiil

Zarf-Fiil

Karekod

Yazılıya hazırlık sayfalarının üstünde yer alan **KAREKOD** okutularak cevap anahtarlarına ve video çözümlerine ulaşılabilir.

Yazılı Sınav Senaryoları

Okuldaki sınav takvimiyle uyumlu hazırlanan yazılı sınav soruları, **MEB'in yayınladığı senaryolarla** örtüşmektedir. Konuyu tamamıyla öğrenmenin son halkasını oluşturan bu bölüm, okuldaki başarının geliştirilmesini hedeflemiştir.

İÇİNDEKİLER

01 BİR DİYECEĞİM VAR!

» Temaya Giriş - Bir Diyeceğim Var!	08
» Geleneksel Türk Tiyatrosu	09
» Karagöz	13
» Mektup	21
» Dilekçe - E-posta	31
» Fiilimsi	35
» Yazım Kuralları	39
» Noktalama İşaretleri	41
» Tema Değerlendirme	43
» Bağlam Temelli Test	55
» Yazılıya Hazırlık	63

02 KÜLTÜR YOLCULUĞU

» Temaya Giriş - Kültür Yolculuğu	68
» Türk Dünyası Edebiyatında Hikâye	69
» Orhun Abideleri	75
» Anı	79
» Kutadgu Bilig - Dîvânü Lugâti't-Türk	89
» Fiilde Kip	93
» Fiilde Çatı	97
» Anlatım Bozukluğu	101
» Yazım Kuralları	105
» Noktalama İşaretleri	107
» Tema Değerlendirme	109
» Bağlam Temelli Test	121
» Yazılıya Hazırlık	129

03 YAŞAMIN İZİNDE

» Temaya Giriş - Yaşamın İzinde	132
» Roman	133
» Biyografi	149
» Tezkire	159
» Cümlelerin Öğeleri	163
» Yazım Kuralları	167
» Noktalama İşaretleri	169
» Tema Değerlendirme	171
» Bağlam Temelli Test	183
» Yazılıya Hazırlık	191

04 HAYATIN AYNASI

» Temaya Giriş - Hayatın Aynası	196
» Tiyatro	197
» Küçürek Hikâye	213
» Cümle Türleri	223
» Yazım Kuralları	227
» Noktalama İşaretleri	229
» Tema Değerlendirme	231
» Bağlam Temelli Test	243
» Yazılıya Hazırlık	251

1. (I) Geleneksel Türk tiyatrosu, sözlü halk geleneğinin ürünlerindendir. (II) Bu gelenekte verilen eserler, anonim başka bir deyişle yaratıcısı belli olmayan eserlerdir. (III) Bu oyunların ayırıcı niteliklerinden biri de uzun provalar sonucunda son şeklini alan oyunun bir metne bağlı kalınarak oynanmasıdır. (IV) Bu tip oyunlarda güldürü, şive taklitleri ve yanlış anlaşılmalara dayanan mizah öğeleri ile sağlanır. (V) Modern tiyatrodan önemli bir yere sahip olan dekor, sahne, kostüm, ışık gibi unsurlar geleneksel Türk tiyatrosunda yok denecek kadar azdır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aşağıdaki terimlerden hangisi geleneksel Türk tiyatrosu ürünleriyle ilgili değildir?

- A) Doğaçlama B) Fasil C) Sufiör
D) Anonim E) Hayali

3. (I) Orta oyunu; dört bir yanı seyircilerle dolu bir meydanın ortasında, belli bir konu çerçevesinde, herhangi bir yazılı metne bağlı kalınmadan, doğaçlama oynanır. (II) Bu oyunlarda başkışiler Kavuklu ile Pişekâr'dır. (III) Karagöz oyunundaki Karagöz'e benzeyen Pişekar, dobra, patavatsız, yalanla dolanla işi olmayıp gördüğü her şeyi olduğu gibi söyleyen biridir. (IV) Karagöz oyunundaki Hacivat'a benzeyen Kavuklu ise herkesin huyuna göre konuşmayı, yüze gülmeyi, aracılık yapmayı bilen, ölçülü, ağırbaşlı bir kişidir. (V) Oyunda gülmece; söz oyunlarına, hazırcıya, yanlış anlaşılmalara dayanan konuşmalarla ve oyunun diğer tiplerinin ağır taklitleriyle sağlanır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde bilgi yanlış vardır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

4. **PIŞEKÂR** – Dikkat et sonra aynı işlemleri sen yapacaksın, işte şimdi fotoğrafın oldu.

KAVUKLU - Nerde?

PIŞEKÂR – Al bakalım. (Resmi verir.)

KAVUKLU – Ulan İsmail ben böyle miyim?

PIŞEKÂR – Efendim, ben yapmadım fotoğraf makinesi çekti.

KAVUKLU – İyi ama İsmail bu resmin kafası yok.

PIŞEKÂR – (Seyircilere bakar.) Hamdiciğim bu makine olmayan şeyi çekmiyor.

KAVUKLU – Ne demek istiyorsun?

PIŞEKÂR – Sen doğru durmamışsın, makinenin ne kabahati var. Sen bu işi öğrendin mi?

KAVUKLU – Öğrendim ama her müşteriye böyle başka başka şekilde çıkarsa vallahi kimse on para vermez. Dur bakalım ne olacak?

Geleneksel Türk tiyatrosu ürünlerinden alınan bu parçanın bir orta oyunundan alıntılandığı,

- I. Seyirciler önünde oynanmıştır.
II. Oyunun kahramanları, Kavuklu ve Pişekar'dır.
III. Kahramanlardan biri diğerinden daha bilgilidir.

belirlemelerinden hangileriyle kesin olarak kanıtlanır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

5. **PIŞEKÂR** – Senin dikkat etmen (uyanık davranman) ^I
icap eder (gerekir), artık ben gidiyorum. Sen kendi kendine ^{II}
çalış, kazan. Dükkân kirasını, kendi ihtiyacını çıkartıp ^{III}
(sonunu getirip) ecza masrafını temin ettin (sağladın) mi ^{IV}
dokunma keyfine... Artık senin yanına varılmaz (ulaşılmaz). ^V
Haydi Allah hayırlı müşteriler versin.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez () içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. (I) Taklitler yapıp hoş öyküler anlatarak halkı eğlendiren kişiye meddah denir. (II) Meddah, yüksekçe bir yere oturarak canlandırdığı kişileri ağız özelliklerine göre konuşturarak anlatır. (III) Bunu yaparken daha önceden ezberlediği bir metni, izleyicinin karşısında tekrar eder. (IV) Meddah sahnede biri boynuna doladığı mendil, diğeri elinde tuttuğu sopa olmak üzere iki araç kullanır. (V) Mendiliyle çeşitli başlıklar yapıp terini siler, bastonu ise çeşitli süpürge, tüfek, at gibi çeşitli nesnelerin yerine kullanır.

Bu metinde numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. **PİŞEKÂR:** Gene yanlış anladınız.. (Bağırır.) "Senin ismin ne ulan" denmez de "Adınızı bağışlar mısınız efendim?" denir.

Pişekâr bu cümlesiyle aşağıdaki değerlerden hangisini vurgulamış olamaz?

- A) Nezaket B) Terbiye C) Saygı
D) Kibarlık E) Sabır

8. **PİŞEKÂR:** Canım bırak şu saçma lafları. Bak işte buna objektif derler.

KAVUKLU: Anlamadım, of çektim toz mu oldu?

PİŞEKÂR: Of çektim değil, işte buna objektif, senin de bunun karşısına geçip herhangi bir vaziyette durmana da poz derler, anladın mı?

Bu parçadan hareketle,

- Kişiler, ağız özelliklerine uygun olarak konuşturulmuştur.
- Gülmece unsuru, yabancı bir sözcüğün yanlış anlaşılmasıyla sağlanmıştır.
- Pişekâr, Kavuklu'ya bilmediği bir sözcüğü sabırla öğretmeye çalışmaktadır.

yargılarından hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

9. I. **PİŞEKÂR** – Nerelerde idiniz iki gözüm?

SALKIM – Ah efendim orasını hiç sormayınız validenin vefatı bizi tarumar etti dersem doğrudur.

KAYARTO – Ya efendim (ağlayarak) öyle oldu bizi barbar etti.

PALUZE – Aman bacı sen de her şeye karışır, insanı meraklandırır. Bir parça çeneni tutsan olmaz mı?

- II. **PİŞEKÂR** – Efendim, cümleten sefalar geldiniz. (Dışarıya sesini duyuracak şekilde...) Amma benim pehlivanım!

ZURNACI – (Dışarıdan) Buyur benim şahbazım!

PİŞEKÂR – Bu da hesap değildir.

ZURNACI – Efendim, nedir hesabın?

PİŞEKÂR – Safinaz'ın İzdivacı oyununun taklidini aldım. Çal da oyunumuz başlasın.

- III. **KAVUKLU** – Sorgu sual başladı. Yahu birader, çekil de yolumuza gidelim!

PİŞEKÂR – Sizi gözünüzden çıkaracağım.

KAVUKLU – Herife bak, karga gibi gözümü oyacak

PİŞEKÂR – Efendim sizi gözüm ısırtıyor.

KAVUKLU – O sizin arsızlığınız. Tevekkeli değil, benim de suratım kaşınıyor.

4<

Numaralanmış parçaların alındığı bölümler aşağıdakilerin hangisinde doğru gösterilmiştir?

	I	II	III
A)	Mukaddime	Bitiş	Muhavere
B)	Fasıl	Mukaddime	Bitiş
C)	Mukaddime	Muhavere	Fasıl
D)	Fasıl	Mukaddime	Muhavere
E)	Muhavere	Mukaddime	Fasıl

10. **KAVUKLU:** Şimdi senin gibi abulabutlar yetişiyor...

Mahvettiniz ulan canım şehir-i İstanbul'u, sizin yüzünüzden evimizden çıkamaz hâle geldik.

ABULABUT: (Kavuklu'nun üzerine yürür.) Aaa... Bak babalık orada bir dur bakalım. Bilip bilmeden bizim hakkımızda atıp tutamazsın.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Deyim B) Günlük dil
C) Benzetme D) Karşılaştırma
E) Örneklendirme

1. Her ötüşünün bir manası var: Sesini çatlataarak acı acı öterse fırtına geliyor; âdeta öter, sesi kedi miyavlamasını andırırsa hava güzel oluyor; ince ince, nazlı nazlı öterse yağmur oluyor.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangileri çekimli fiildir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V

2. • Fiil kök ve gövdelerine getirilen “-ma, -me, -mak, -mek, -ış, -iş” ekleri isim-fiil türetir.
• İsim-fiil ekini alan bazı sözcükler, kalıcı isim olarak fiilimsi özelliklerini kaybeder.

Bu açıklamaya göre,

(I) Ortaoyunun ortaya çıkıp oynanmaya başlandığı zamanı bilmiyoruz. (II) Ancak Tanzimat Dönemi’nde gelişmeye başladığı su götürmez bir gerçektir. (III) Bu süreç Abdülaziz Han’ın tahta çıkmasıyla en ileri düzeye ulaşmıştır. (IV) Sahaf raflarını süsleyen kimi yazmalar, bu iddiayı doğrulamaktadır. (V) Bu gelişmede halkın sevgisi yanında, sarayın koruyuculuğunun da büyük payı bulunduğunu düşünmek yerinde olur.

parçasında numaralanmış cümlelerin hangisinde isim-fiil yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat-fiil yoktur?

- A) Elimde pideler ve iftarlık birkaç şey gören çocuklar etrafımı sardılar.
B) Hazır çarşıya çıkmışken kömürcüler arastasına uğrayıp bir şeyler aldım.
C) Sana yardım etmek istesem de yaptıkların bir türlü aklımdan çıkmıyor.
D) Kendi dairemi kiraya verene kadar burada otursunuz, olur biter.
E) Hamdi Efendi, neden dut yemiş bülbül gibi suskun suskun oturuyorsun?

4. Uzun yıllardır senin çevreye verdiğin zararları ve yaptığın yasadışı işleri adım adım izliyorduk. Sonuçta seni yakalayıp adaletin pençesine vermek bugün bana kısmetmiş. Bu yüzden çok mutluyum.

Bu parçada numaralanmış fiilimsilerin türleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	İsim-fiil	Zarf-fiil	İsim-fiil
B)	Sıfat-fiil	İsim-fiil	Zarf-fiil
C)	Sıfat-fiil	Sıfat-fiil	Zarf-fiil
D)	Zarf-fiil	İsim-fiil	Sıfat-fiil
E)	Sıfat-fiil	Zarf-fiil	İsim-fiil

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf-fiil diğerlerinden farklı bir sorunun cevabıdır?

- A) Kitapları bir kutuya güzelce istifleyip kutuyu kapının kenarına koydu.
B) Sanki çok gizli bir bilgi paylaşıyormuş gibi fısıldayarak konuşuyordu.
C) Fatma Nine, meydandaki iskeleyle çıkıp askerdeki oğlunun yolunu gözlerdi.
D) Ahmet, bana yaşanan son olayları anlattığında hayretimi gizleyememiştin.
E) Çalılıkların arkasında gizlenen yavru bir ceylan seke seke su kenarına geldi.

6. Karagöz oyunlarının en temel özelliği, doğaçlama geleneğini kullanarak oyunda bulunan temel örgüyü bozmadan uygun yerlerine güncel espiriler ve motifler ekleyip oyunun güncelliğini korumak ve ilgi çekici bir hâle getirmektir.

Bu cümlede numaralanmış fiilimsilerden hangileri türce diğerlerinden farklıdır?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve V
D) III ve IV E) III ve V

7. **PİŞEKÂR:** Yani babadan kalma bütün malları satıp paralarını vedikten sonra... Doğrusu çok üzüldüm, peki şimdi ne işle meşgulsun?

KAVUKLU: Paralar bitince her işe başvurdum ama başvurduğum işlerin hiçbirinde tutunamadım.

Bu parçada numaralanmış fiilimsilerden hangileri sıfat-fiildir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve V
D) III ve IV E) III ve V

8. Hâlimi bilmeden bana sitem etme. Kaldığımız kulübede döşeme falan hak getire. Asker yatakları getirince onların üstüne oturabileceğiz. Bizi görenler yüzlerini ekşitiyor.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) İsim-fiil
B) Çekimli fiil
C) Adlaşmış sıfat-fiil
D) Kalıcı isim olmuş bir fiilimsi
E) Zaman anlamı katan zarf-fiil

9. (I) Gölgene tutunarak senden geldiğim bugün, geceyi seyrettim. (II) Gecede, parlak ayı gözyaşları gibi çevreleyen bulutları seyrettim. (III) Bugün, gecenin her şeyiyle ne muhteşem olduğunu gördüm. (IV) Soluklanan biri gibi durarak geceyi seyrettim. (V) Bugün bir anlığına aşk öldü, ben de sönüp gidiyordum.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde zarf-fiil yoktur?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V

10. Hayali, Karagöz oyununa başlamadan önce hayal perdesine göstermelik adı verilen bir görüntü yerleştirir.

Bu cümledeki fiilimsilerin türce özdeşi aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Kaynağını sözlü kültür birikiminden alan ve sözlü kültür ortamında icra edilen Karagöz halkın yüzyıllar içinde oluşan mizah anlayışını ve "oyun" beğenisini sergiler.
B) Hem halkın hem aristokrat çevrelerin ilgi gösterdiği oyun "Huzûr Karagöz'ü" adıyla saraylarda da icra olunmuştur.
C) Hayali, Usta-çıracak ilişkisi ile öğrendiği geleneksel icrayı kişisel yaratıcılığı, bilgi ve becerisine göre şekillendirerek sunar.
D) Karagöz gölge oyununun yaygınlaşabilmesi için öncelikle Gölge Oyunu perdesinin ve tasvirlerinin kolay ulaşılabilir olması gerekir.
E) Karagöz, ilkokuldan itibaren çocukların dünyasında yer aldığı takdirde bu unutulmaya yüz tutmuş sanat dalımız canlanabilir.

4<

11. (I) Araştırmacılar, gölge oyunlarının kaynağı üzerine çeşitli görüşler ileri sürerek bu oyunların Siyam ve Burma'ya geçtiğini söyler. (II) Bu oyunları, Moğolların Çinlilerden aldığı, Moğollardan da Orta Asya Türklerine geçtiği söylenmektedir. (III) Anadolu'ya göç edenler bu sanatı beraberlerinde getirerek bu sanatın bütün dünyaya yayılmasını sağlamışlardır. (IV) Halkın büyük ilgisini kazanan bu oyun tekniği Türk ustaların elinde gelişmeye başlar. (V) Mısır gölge oyunlarında karşılaşılan renksiz hareketsiz görüntüler, Türk gölge oyununda hareket ve renk zenginliği kazanır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede hem sıfat-fiil hem zarf-fiil vardır.
B) II. cümlede birden fazla sıfat-fiil vardır.
C) III. cümlede hem isim-fiil hem zarf-fiil vardır.
D) IV. cümlede hem sıfat-fiil hem isim-fiil vardır.
E) V. cümlede sadece isim-fiil vardır.

7. Aşağıda Orta Oyunu'nun bölümleriyle ilgili bazı bilgiler verilmiştir:

- Zurnacı, "Pişekâr Havası" çalar; Pişekâr meydana çıkar, seyirciyi selamlar ve zurnacıyla kısa bir konuşma yapar.
- Kavuklu ile Pişekâr arasındaki asıl atışmanın yapıldığı bölümdür. Bu bölüm kendi içinde "arzbar" (tanışma) ve "tekerleme" (Kavuklu'nun başından geçen olağanüstü bir olayı rüya gibi anlatması) kısımlarına ayrılır.
- Zenneler, Çelebi, Rumelili gibi yardımcı tiplerin oyuna girdiği; asıl maceranın sergilendiği ve oyunun ismini aldığı bölümdür.
- Pişekâr, seyirciden kusurlar için özür diler; gelecek oyunun yerini ve adını duyurarak oyunu kapatır.

Bu bilgilerin temsil ettiği bölümler sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Mukaddime - Muhavere - Fasıll - Bitiş
B) Fasıll - Mukaddime - Bitiş - Muhavere
C) Muhavere - Fasıll - Bitiş - Mukaddime
D) Mukaddime - Fasıll - Muhavere - Bitiş
E) Bitiş - Muhavere - Mukaddime - Fasıll

8.

15 Eylül 1970 / İzmir

Canım Kardeşim Mert,
Gurbete gittiğinden beri evin tadı tuzu kalmadı dersem inan abartmış olmam. Annem her akşam yemeğinde senin tabağını masaya koyup sonra dalıp gidiyor. Baban ise her zamanki gibi vakur ama gözlerindeki o hüznü seçebiliyorum. Derslerinin yoğun olduğunu biliyorum, yine de vaktin olduğunda bize birkaç satır karala. Senin el yazını görmek, sesini duymaktan öte bir teselli veriyor bizlere. Kendine çok iyi bak, dualarımız seninle.

Sabah
Sabahattin Eyüboğlu
Bedri Rahmi Eyüboğlu, Kardeş Mektupları

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hitap ifadesi samimiyet derecesine uygun seçilmiştir.
B) Kişisel hayatı konu alan bir metin türünden alınmıştır.
C) Göndericinin duyguları metne hâkimdir.
D) Nesnel bir tutumla, bilgi verme amacı güdülmüştür.
E) Mektup yazma geleneğinin şekilsel özelliklerini taşımaktadır.

9.

Yeni İlet

Kime bilgi@akademi-yayinevi.com

Konu Taslak Dosya Gönderimi Hakkında

Sayın Editör,

Ortaöğretim düzeyi için hazırlamış olduğum "Geleneksel Türk Tiyatrosu Analizleri" konulu çalışma dosyamı, yayınevinizin yayın ilkeleri çerçevesinde değerlendirilmesi amacıyla ekte sunuyorum. Dosyanın içeriğine dair geri bildirimlerinizi bekler, çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Saygılarımla,
Nuh Yılmaz

Gönder

Bu e-postanın biçimsel ve içerik özellikleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İlet, belirli bir hiyerarşiye ve kurumsal ciddiyete uygun bir hitapla başlamıştır.
B) "Konu" kısmı, e-postanın içeriği hakkında alıcıya ön bilgi verecek şekilde netleştirilmiştir.
C) Gönderici, isteklerini dile getirirken "arz ederim" veya "rica ederim" gibi resmî mektup terminolojisini kullanmak zorundadır.
D) İletişim, kişisel samimiyetten uzak, mesafeli ve profesyonel bir üslup (saygılarımla) ile sonlandırılmıştır.
E) E-postanın gövde metni, alıcının zamanını almayacak şekilde kısa ve amaca yönelik kurgulanmıştır.

4K

4-6. soruları aşağıdaki metne göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

2021 yılında yayın hayatına başlayan "Mavi Kalem Edebiyat Dergisi", beş yıl gibi kısa bir sürede edebiyat dünyasında dijital ve basılı yayıncılığın sınırlarını zorlayan bir başarıya ulaşmıştır. Dergi, 2025 yılı nisan ayında hem okurlardan hem de bağımsız eleştirmenlerden ödüller alarak başarısını tescillemiştir. Aşağıdaki tablo, derginin yıllar içindeki abone hacmi, kurumsal etki alanı ve okur algısındaki değişimi özetlemektedir:

Yıllar	Abone Sayısı (bin)	Ödül Veren Kurum Türü	Yayın Erişim Alanı	Okur Memnuniyet Endeksi (1-10)
2021	80	Yerel Edebiyat Dernekleri	Şehir Odaklı	6.5
2022	120	Özel Sektör Yayıncıları	Bölgesel Yayılım	7.2
2023	210	Ulusal Kitap Vakıfları	Ülke Engeli	8.0
2024	350	Eleştirmenler Akademisi	Türk Dünyası	8.8
2025	520	Okur Birliği + Uluslararası Jüriler	Küresel Erişim	9.7

4. Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi Mavi Kalem'in başarısını etkileyen unsurlardan biri değildir?

A) Aldığı ödüller

B) Abone sayısı

C) Erişim alanı

D) Okur memnuniyeti

E) İçerdiği yazı türleri

5. Bu bilgilere göre aşağıdaki belirlemelerden hangisi doğrudur?

A) Abone sayısındaki artış, derginin içerik kalitesinden bağımsız bir durumdur.

B) Kurumsal ödüllerin sayısı arttıkça derginin dijital erişimi kısıtlanmıştır.

C) Şehir odaklı yayıncılık, ulusal erişime göre daha yüksek memnuniyet sağlar.

D) Ödüllerin sadece yerel derneklerden gelmesi, küresel abone sayısını artırır.

E) Yayın erişimi yerelden küresele ulaştıkça, abone sayısı ve memnuniyet artar.

6. 2026 yılına ait bağımsız analiz raporlarında derginin abone sayısının 520 binden 380 bine gerileyeceği, okur memnuniyet endeksinin ise 9,7'den 7,1 seviyesine düşeceği tahmin edilmektedir.

Bu bilgilerden hareketle derginin geleceğiyle ilgili

I. Erişim alanı bir miktar daralır ancak okur memnuniyetindeki düşüş etkili reklam kampanyaları geliştirilerek kısa sürede telafi edilir.

II. Dijitalleşmeye yönelik adımlar hızlandırılarak içerik kalitesinin bir süre sonra okur memnuniyetini artıracak şekilde yükselmesi beklenir.

III. Okur algısındaki gerileme, dergi yönetimini daha seçkin bir yazar kadrosu kurmaya teşvik eder, bu derginin prestijinin artmasını sağlar.

IV. Derginin hem okur kitlesi hacminde hem de içerik kalitesi algısında eş zamanlı bir düşüş yaşanması, derginin varlığını tehlikeye atar.

V. Dergi bir müddet daha önemli ödüllerini almaya devam edebilir ancak süreç bu şekilde ilerlerse prestij kaybı hızlanarak devam eder.

tahminlerinden hangileri yapılamaz?

A) I ve II

B) I ve IV

C) II ve III

D) III ve V

E) IV ve V

1. Lakin bu halet çok uzun sürmezdi. (...) sema sona erince yaralı bir kuş gibi tekrar toprağa düşerdim. Beni alıp götürürlerdi ve çocukluk denilen o kasvet, o acız kafesinin içine sokarlardı. Ben artık orada çırpına çırpına durayım; hayat, her günlük hayat, hele bizim her günlük hayatımız, birbirinden uğursuz birbirinden gamlı saatleriyle ağır ağır, dalga dalga akardı.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çocuklukta hayal dünyasının sınırsızlığı
B) İnsanın kısıtlanmış ve çaresiz durumu
C) Aile içindeki korunaklı yaşam alanı
D) Acı gerçeklerin saklandığı yer
E) Zamanın akıp gitmesinden duyulan korku

2. Bu arzumdan dolayıdır ki ben de sanki her dakika yaşıma bir yaş daha katılıyormuşçasına baş döndürücü bir süratle erişip erginleşmeye başladım. Kendimi şimdiden genç adamlara mahsus her türlü hareketi yapmaya, her türlü maceraya atılmaya hazır bulurdum. Hele gidip şu dervişlerin safında yer almak veya beyaz postunun üstünde Çelebi Efendi ile yan yana oturmak bana bir çocuk oyunu kadar kolay gelirdi.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) İkileme
B) Mecazlı söyleyiş
C) Gerekçeli anlatım
D) Kişisel görüş
E) Kinaye

3. İnsan, şuurunun altına kadar inmeyince kendi kendini bütünüyle nasıl tanıyabilir?

Bu cümleden

- I. İnsanın kendini tam anlamıyla tanınması zihninin derinlerine inmesiyle mümkündür.
II. Kendini tanımak isteyen insanlar, kendi bilinçaltılarını incelemeye çalışmalıdır.
III. Köklerini ve geldiği yeri bilmeyen bir insan kendini tanımış sayılmaz.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

4. Annem bütün bir kışın uzun geceleri, bize *Ekmekçi Kadın*'ı okuduktan sonra ertesi kış *Monte Kristo* diye daha büyük bir romana başlamıştı. Bu, Ekmekçi Kadın gibi beni yalnız kalbimin köklerinden kavrayan bir acıklı hikâye değildi. Öyle ki gerçek hayatın kıyıları artık bana görünmez olmuştu. *Monte Kristo*'nun kahramanı benim için yegâne ideal örnekti ve yegâne emelim onun gibi, hâlâ bir adada bir define bulmaktı. *Monte Kristo* hayat telakkime ve dünya görüşüme böyle bir sınırsız genişlik vermekle kalmamıştı. Bana üç yıldan beri bir türlü beceremediğim kıraat dersini de öğretmişti. Mektepten döner dönmez ilk işim o kocaman kitabı açıp heceleye heceleye okumak oluyordu.

Bu parçanın yazarıyla ilgili

- I. Okuma eyleminin hayal dünyası ve gelecekteki idealleri üzerindeki etkisine değinmiştir.
II. Çocukluk yıllarında farklı duygusal tonlara sahip eserlerle tanışmıştır.
III. Okuduğu kitapların etkisiyle gerçeklikten uzaklaşıp kurgusal dünyaya yöneldiğini belirtmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

5. Anadolu'nun bu ıssız ve bakımsız köşesinde, canla başla çalışan birkaç vatansever arkadaşla geçirdiğimiz o uzun geceler, ömrümün en kıymetli hazineleri arasındadır. Dışarıda dondurucu bir ayaz hüküm sürerken bizler, vatanın selameti için hazırlanan gizli raporları temin etmeye çalışırdık. Bu çetin şartlar altında gösterilen fedakârlıklar, milletin hürriyet aşkının sönmeyeceğinin en büyük kanıtıydı zira her birimiz bu davanın kutsiyetine tüm kalbimizle inanmıştık.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Nitelik bildiren sözcükler kullanılmıştır.
B) Birinci kişili anlatım tercih edilmiştir.
C) İkilemeden yararlanılmıştır.
D) Gerekçe bildiren bir ifade vardır.
E) Örnekleme başvurulmuştur.

6. Yahya Kemal'in 1912'de Paris'ten dönüşü, bizim neslin tarihinde bir dönüm noktası teşkil eder. Zira o, bize yalnız yeni bir şiir tarzı getirmekle kalmamış, aynı zamanda yeni bir tarih görüşü, yeni bir vatan anlayışı telkin etmişti. Şiirde, nesirde, fikirde yepyeni bir çıkış açmıştı. Bizim için o, yalnız bir üstat değil, bir mürşitti. Onun etrafında toplanan bizler, sanatı "şahsi ve muhterem" sayan bir anlayıştan yavaş yavaş uzaklaşarak millî bir edebiyatın temellerini aramaya başlamıştık. Ancak, sanatı "şahsi ve muhterem" gören o fildişi kule anlayışından asıl kopuş, Balkan Savaşları ve ardından gelen I. Dünya Savaşı'nın getirdiği büyük yıkımla gerçekleşmiştir.

Bu parçadan Yahya Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Edebî türlerin genelinde yenilikçi bir yaklaşım sergilediğine
B) Dönemin genç sanatçıları için bir yol gösterici ve hoca niteliği taşıdığına
C) Tarih ve vatan kavramlarına dair yeni perspektifler sunduğuna
D) Siyasi başarılarının edebî kimliğinin ve eserlerinin önüne geçtiğine
E) Sanatın sadece bireysel bir değer taşıması gerektiği düşüncesini sarstığına

7. Babam bir yanına beni, bir yanına kızkardeşimi alıp da paytona kurulduğumuz an, sanki dünyalar benim olurdu. Abdullah ismindeki kapıcımız, cümle kapısının eşiğinde bir nöbetçi asker gibi selâm vaziyeti almıştır. Seyisimiz Beşir, atların başından tutmaktadır. Biz binerken oturduğu yerden kalkıp ayakta duran arabacı, elinde kamçısı, efendisinin emrini beklemektedir. Ben, o sırada, içim içime sığmaz; kimseye vakit bırakmadan: 'Haydi, sür Özbekiye'ye' diye bir nâra atardım.

Bu metnin yazılma amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okurun fikirlerini objektif kanıtlar sunarak değiştirmeye çalışmak
B) Yaşanan veya şahit olunan olay ve durumları aktarmak
C) Yaşanabilecek olayları kurallara bağlı olarak anlatmak
D) Ses ve ritimden yararlanarak duyguları harekete geçirmek
E) Bir konuyu nesnel bir yaklaşımla ele alıp okuru bilgilendirmek

8 - 9. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Benim çocukluğumun ramazanları kışa rastlamıştı. Onun içindir ki kulağımda kalan ilk davul sesi oldukça kof ve hayli neşesizdir. Fakat annemin kış ramazanını yazınkilere tercih ettiğini iyice hatırlıyorum. Kışın günler kısadır; insan, bir de bakar, top vakti yaklaşivermiş. Halbuki yazın, harareten bunalmanızı, dudaklarınızın susuzluktan böcek kabuğu gibi kaskatı kesilmesini bir tarafa bırakınız, bir türlü akşam olmak bilmez ki...

Büyük konaklarda şaban ayının son haftaları, hazırlıkların ikmali için telaşla, alışverişle geçerdi. Üç tarafı ambarlı büyük kilerin tavanına kancalı büyük çiviler kakılmıştı; bu çivilerden de uçları kancalı demirler sarkardı: Hem hava alması, hem de fare dokunmaması icap eden öteberiyi asmak için... Bu kilere pek girmezdim; benim zevkimi okşayan orta kattaki ince kilerdi. Raflarına reçel kavanozlarının dizildiği, çömleklerin boy boy sıralandığı bu ferah, havadar yerde henüz teneke dediğimiz ve bu gün en fazla kullandığımız madeni kaba yer verilmemişti. Nevale ya toprak ya cam yahut fiçı ve kutu gibi tahta kaplarda saklanırdı. Meraklıları, taze yaprak örtülü teneke kutudan satın aldıkları havyarı da hemen çömleğe naklederlerdi. Haklı idiler zira teneke her şeye hatta kuru olanlara bile o acayip çeşnisini, kokusunu sindiren bir madendir. Ben, yeşilimtrak kabuğu içinden yine yeşilce eti ve beyazımsı çekirdeği sezilen hünnap reçelini tercih ederdim; frenküzümü ile çilek de hoşuma giderdi.

8. Bu parçadan hareketle ramazan ayıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hazırlıklarına erkenden başlandığı
B) Kışın daha kolay bir şekilde yaşandığı
C) Top ve davul âdetlerinin uygulandığı
D) Yiyecek tedarikinin özenle yapıldığı
E) Her insan tarafından sevinçle karşılandığı

9. Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Tanık göstermeden yararlanılmıştır.
B) Karşılaştırma yapılmıştır.
C) Betimlemeye başvurulmuştur.
D) Birinci kişili anlatım tercih edilmiştir.
E) Kişisel görüşlere yer verilmiştir.

1. Sessiz, haluk, fevkalade terbiyeli, doğuştan asil bir çocuk, ince, büyük bir kalbi var. Yüksek hislere sahip hem de bir kemeğe çalıyor... Ben bu çocuğa meftunum doğrusu.

Bu metinde sözü edilen kişi, aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilemez?

- A) Sanatsever B) Nazik C) Duygulu
D) Girişken E) Erdemli

2. İhsan, Mısır'daki esirliğinden yeni dönmüştü. Bir ayağı sakat ama gözlerinin içi gülen bir adamdı. Sıhhati Anadolu'ya geçmesine mani olduğu için İstanbul'da hocalık yapıyor, evdeki büyük odasını bir kütüphaneye dönüştürerek burada sürekli okuma ve yazma işleriyle meşgul oluyordu. Mümtaz'ın hem babası hem hocası olan İhsan, onu ertesi sene Galatasaray'a yazdırmış ve kendi kütüphanesinin kapılarını ona sonuna kadar açmıştı

Bu metinden hareketle İhsan'ın

- I. fiziksel görünümü,
II. mesleki ve ilmi uğraşları,
III. giyim kuşam tercihleri

özelliklerinden hangileri ile ilgili bilgi edinilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

3. Birdenbire doğruldu, kendini kucakların ve ellerin himayesinden kurtardı, ayaklarını kanepeden indirdi, ---- bir sesle bağırdı:

– Baba! Ben baloya ----, anladınız mı? Gitmeyecektim. Gülter'e de söyledim. İşte Gülter. Sorunuz. Gitmeyecektim, istemiyordum.

Sonra, başını arkaya bıraktı; yeniden ---- hıçkırıklar arasında, tıkanmış bir sesle, birkaç kere tekrar etti:

– Ben alçak değilim baba, ben alçak değilim...

Bu metinde boş bırakılan yerlere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Kısık – gidecektim – boşalan
B) Gür – gitmeyecektim – başlayan
C) Neşeli – katılacaktım – kesilen
D) Öfkeli – hazırlanıyordum – artan
E) Titrek – uğrayacaktım – dinen

4. I. Metin

Saatler, sahiplerinin huylarına ve inançlarına göre yürüyüşlerini değiştirir. Bizim gibi sürekli değişim yaşayan bir toplumda, insanların gizli düşünceleri ve mizaçları kendisini en çok saatlerinde gösterir.

II. Metin

Ben yıllarca bu adamların mizaçlarını benimsedim. Onlar benim yüzümde bulduğum maskelerimdi. Belki de şahsiyet dediğimiz şey, hafızamızdaki bu maskelerin zenginliği ve onların birleşerek bizi oluşturmasıdır.

Bu parçalara göre yazarın “saat” ve “şahsiyet” kavramları hakkındaki düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Saatlerin bozulması bir geri kalmışlık işaretidir, şahsiyet ise günün şartlarına uyum sağlamaktır.
B) Saat iç dünyamızı yansıtan sembolik bir araç, şahsiyet ise insanın üstlendiği rollerin toplamıdır.
C) İnsanlar modernleştikçe öz kişiliklerini tamamen kaybetmiş ve saatlerin kölesi haline gelmiştir.
D) Şahsiyet, insanın hiçbir zaman değişmeyen tek özelliğidir; saatlerin bu değişimde bir etkisi yoktur.
E) Saat, şahsiyete şekil verip onu mükemmel hâle getiren insanın vazgeçilmez aksesuarıdır.

4K

5. Faiz Bey orada, beyaz takkesi ve beyaz entarisiyle hareketsiz duruyor, ona bakıyordu. Kızı Neriman ayaklarının ucuna basarak merdiven başına geldi, idareyi eline aldı, önüne bakarak ve merdivenleri gıcırdatmamak için bir eliyle tuttuğu tırabzanlarla vücudunun ağırlığını paylaşarak birkaç basamak çıktı. (...) Faiz Bey ve Neriman'ı birleştirmesi lazım gelen hakikat, aralarına bir düşman gibi girmişti ve onları birbirinden uzaklaştırıyordu.

Bu parçayla ilgili

- I. Hâkim bakış açısından yararlanılmıştır.
II. Kahraman anlatıcının bakış açısıyla yazılmıştır.
III. Mekânın kahraman üzerindeki psikolojik etkisi yansıtılmıştır.
IV. Benzetme sanatına yer verilmiştir.
V. Kuşaklar arası çatışma hissedilmektedir.

yargılarından hangisi söylenemez?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve IV
D) III ve IV E) III ve V

6. Macide sordu:

– Öyle ise ne diye uydurdun bu yalanı?

– Sizi şaşırtmak için. Beni ayıplamanız için. Mühim adam görünmek için.

Kahkahalarla gülüyordu. Kısa ve kuru öksürükler arasında devam etti:

– Evliliğimden bahsedilince kızıyorum.

Nuran:

– Ama kimse evliliğinden bahsetmedi senin?

– Zararı yok... Ben bahsettim ya yeter, demek ki üzerimde içtimai tazyik var!

Bu parçada kullanılan anlatım tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Diyalog tekniği

B) İç konuşma tekniği

C) İç çözümleme tekniği

D) Geriye dönüş tekniği

E) Bilinç akışı tekniği

7. • Bizi biz yapan büyük realitelerin bizi kendimizi inkâra değil, şartları değiştirmeye götürmelidir. Vatan ve millet, vatan ve millet oldukları için sevilir; bir din, din olarak münakaşa edilir yoksa hayatımıza getirecekleri kolaylıklar için değil.
- Hayatında İhsan'la karısının çok büyük bir yeri vardır. Babasının ve annesinin ölümünden sonra onu amcasının oğlu büyüttü. İhsan, onun hem babası hem hocası idi. Onun sayesinde o kadar az yoruldu ki. Mümtaz, bütün bunların farkındaydı.
- Aziz Dede'den bir gün dinlediği yedi sekiz notalık bir cümleyi aynen tekrarlayabilmek için eve dönüşünde sekiz on saat üst üste çalışmış. O kadar asırlık Mevlevi terbiyesi onda ferde ait her şeyi silmiş, sadece üstadına ve sanatına bağlanmıştı.
- Sağlık, Yarabbi bize sağlık ver. Hiçbir şeye aldanmadan, kendimize yalan söylemeden, kendi yalanlarımıza, gölgelerimize tapmadan, olduğumuz gibi yaşamak...

Bu parçalar aşağıdaki değerlerden hangisiyle ilgili değildir?

A) Vefa

B) Bağlılık

C) Adalet

D) Dürüstlük

E) Vatan sevgisi

8 - 9. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Adliye binası hareketliydi. Kamil Bey, koridorda davacısına beddua eden cadalozla avukatına çıkışan orta yaşlı erkeği, sıtma görmemiş sesiyle kasılan mübaşiri, annesini kaybettiğini sanıp avaz avaz ağlayan çocuğu aynı zamanda duyarak baş dönmesine benzeyen bir sersemliğe düşmüştü. (...) İleride bir kaynaşma oldu. İki jandarmenin arasında bir adam görüldü. Elleri kelepçeli bir mahpus... Kelepçeli elleri, dizlerinin üstünde kendisinin değilmiş gibi duruyorlardı. Mavi gözlerini insanlardan kaçırarak yere eğmişti. Kamil Bey, elleri bağlanmış adam karşısında, önce acıma, sonra utanç duydu. Topluluğu aralayarak birisi ortaya çıktı:

– Hayrola Suat Ağabey!

– Merhaba Şipşak! Nasılsın bakalım?

Şipşak, sıfır numaraya kalıplanmış vişne çürüğü fesi, hem kısa hem dar kesilmiş lacivert ceketi, çapraz yeleği, uçları dikkatle kıvrılmış kumral bıyıklarıyla su katılmamış İstanbul küllanbeyi idi.

Herkesin ilgilendiği , -ya da kendince değerli saydığı- bir adamla görüşmekten kibirlendiği için kasılarak sordu:

– Seni gördüm, daha iyi oldum... İçeride ne var, ne yok?

– İyilik, sağlık...

– Arkadaşlar nasıl?

– İyiler...

8. Bu metinle ilgili

I. Diyalog tekniğinden yararlanılmıştır.

II. Olaya dayalı bir metinden alınmıştır.

III. Hâkim (İlahi) bakış açısı kullanılmıştır.

IV. Olayın geçtiği zaman dilimi belirgindir.

V. Bilinç akışı tekniğine yer verilmiştir.

yargılarından hangileri söylenemez?

A) I ve II

B) I ve III

C) II ve V

D) III ve IV

E) IV ve V

9. Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Mekân, Adliye binasının koridorudur.

B) Kişiler Kamil Bey, Suat ve Şipşak'tır.

C) Betimlemekten yararlanılmıştır.

D) Kamil Bey'in ruhsal durumu yansıtılmıştır.

E) Olağanüstü bir olay anlatılmıştır.

1. Mümtaz'a göre insan Ada'ya giderken anonim bir şey olurdu. Orası bir nevi standart insanların yeri; orada gerçekte kendimize hiç lâzım olmayan şeylerin hasreti çekilirdi. Boğaz'da ise her şey insanı kendisine çağırır, kendi derinliğine indirirdi. Çünkü burada terkibi idare eden manzara ve mimarî, hepsi bizimdi.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada geçen sözcüklerden herhangi birinin anlamı değildir?

- A) Özlem
B) Adı sanı bilinmeyen
C) Belli bir ölçüye göre yapılmış, tekbiçim
D) Geçmişe duyulan bağlılık, mazi tutkusu
E) Bir şeyin dip tarafının yüzeye olan uzaklığı

2. Gittikçe ağırlığını artıran sıkıntıların arasında (...) genç adam yazın başından beri hiç de tabii bir hayat yaşamıyordu. Bilhassa son günlerde uykuları adamakıllı bozulmuştu. Zorla uyuyabildiği birkaç saatte garip, daha ziyade kâbusu andıran rüyalar içinde geçiyor, uykularından, yattığı zamandan daha yorgun kalkıyordu. Asıl fenası fikirlerini takipte çektiği güçlütü. Her düşünce biraz ilerleyince azaplı bir rüya hâlini alıyordu.

Bu cümlelerin yer aldığı romanın türü aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Psikolojik roman
B) Tarihî roman
C) Sosyal roman
D) Polisiye roman
E) Otobiyografik roman

3. Selim Paşa'nın tek çocuğuydu. Genç yaşında çok büyük bir mirasa konmuş, buna dayanarak, her şeyde, -aile reisliğinde bile- gerçek amatör sporcu ölçüleriyle onurlu yaşamıştı. Tutumlulukta, eli açıklıkta, ataklıkta, ihtiyatkarlıkta, gururlulukta, alçak gönüllülükte, hatta sevgide, düşmanlıkta amatör sporcu doğruluğuyla davranır, hangi zor altında bulunursa bulunsun, bu ölçüyü bozmayacağına güvenirdi.

Bu parçada aşağıdaki anlatım tekniklerinden hangisi kullanılmıştır?

- A) Diyalog tekniği
B) İç konuşma tekniği
C) Montaj tekniği
D) Özetleme tekniği
E) Bilinç akışı tekniği

4. – Ben de vardım ama hiç çıkmadım kamaradan. Aklına gelmiyor mu? Sana kaç kere pasta ----.
– Pastayı siz mi yollamıştınız? Gerçek mi? Ayşe bir şey düşünerek burnunu Nedime Hanım'ın göğsüne sürüp ----:
– Hani siz şeker şeker kokmuyorsunuz. Pastacı madam böyle mi kokuyordu bakalım.
– İşte gördünüz mü? ---- meydana çıkardı. Keşke vanilya sürünseydim.

Bu metinde boş bırakılan yerlere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) yolladımı – kokladı – Foyamı
B) gönderdim – baktı – Yalanımı
C) verdim – dayadı – Sırrımı
D) getirdim – sürdü – Hatamı
E) bıraktım – çekti – Suçumu

5. Çalışmanın kabiliyeti keşfettiğini hatta yarattığını iddia edeceğim.

Bu cümleden

- I. Gayret, insanın içindeki gizli yeteneği bulup çıkarmasını sağlar.
II. İnsan, yeteneğini belli bir deneyime ulaştıktan sonra ortaya çıkarır.
III. Emek ile yeteneğin gelişimi arasında doğrudan bir koşul-sonuç ilişkisi vardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) II ve III

6. İçli sözlerinde insanı yumuşatan bir hava vardır.
I II III IV V

Bu cümlede numaralanmış sözcüklerden hangileri mecaz anlamı değildir?

- A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) III ve V
E) IV ve V

7. Muharebelerde herkes yiğitçe dövüşmez ki. Bakalım, bu nasıl bir adamdı? Nereden geldi? Bu ana kadar nasıl yaşadı? İçinde intikam hissi saklamak için insanın önce yılmamak gücüne sahip olması lazım. Bazısını şarapnel yıldırmaz da sefalet yıldırr. (...) İhanet, bir kolunu cephede bırakmış, bir savaş sakatı kılığına girmişse bunun bir tek anlamı olur: İnsanlığımıza vurulan bu canlı hakareti temizlemek için kadın, erkek, çocuk, biz yılmayanlar; daha çok, daha şiddetli çalışacağız.

Bu sözleri söyleyen kişiyle ilgili,

- I. İnsan psikolojisini ve sosyal olayların bireyler üzerindeki yıkıcı etkisini tahlil edebilen bir yapıdadır.
- II. Millî mücadeleyi sadece askerî bir savaş değil, insanlık onuruna sürülen lekeyi temizleme davası olarak görür.
- III. Yaşanan toplumsal çöküntü ve bireysel ihanetler karşısında umudunu yitirmiş; çaresizliğe, yılgınlığa kapılmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

8. Aşağıdaki parçaların hangisinde bakış açısı diğerlerinden farklıdır?

- A) Fakat ben Seyit Lütfullah'ın mektebinden geldiğim için bütün bu fakir ve biçare şeyler, sırf yalan olduğu için kendiliğinden bana güzel görünürdü. Mesele o anda adımın Hayri olmaması, gerçeğin dışında bulunmamda idi.
- B) Ders esnasında ellerim çenemin altında kilitli, söz hocalarıma çok ruhani görünmesi gereken bir vaziyette gözlerimi göğe uydurduğum zaman, onlar bunu bir uslanma başlangıcı sanarak sevinirlerdi.
- C) Baktım: Minderde üst üste konmuş iki yastık. Demek annem biraz rahatsızlanmış ve buraya uzanmış. Masanın yanında rafın önüne çekilmiş sandalye; demek annem üst raftan bir ilaç şişesi almış.
- D) Nasıl deryadil değilsem, derviş halime rağmen nasıl hiçbir tarikattan değilsem, öylece saatten de anlamıyordum. Fakat yalana alışmışım; hayatım denen bu kalp akçeyi başka türlü süremezdim.
- E) Hoca sakallarına ustura vururken belli belirsiz bir üzüntü duydu. Arkası çiçekli yeşil teneke ile kaplı aynaya baktı baktı ve "Allah!" diye içini boşalttı. En çok yadırgadığı da belindeki toplu tabanca idi.

9 - 10. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Defterlere bir daha baktı. Bir daha o bir sene evvelinin mayıs sabahını düşündü. Sonra yaz, bir dünyanın sonu gibi içinde canlandı. Arkasından bütün ömrünü zehirlediğine inandığı günler, Nuran'ın bıkınlığı, kendi korku ve telaşları, gülünç ve bıkırtıcı ısrarları, hepsi kendi anları, kendi havalarıyla geldiler. Artık duramayacağını anladı. Fakat yerinden de kalkamıyordu. Sadece "Ötesi, bu azabın daha keskini var mı?" gibisinden etrafa bakındı. Kitapçı gözlerini yazmasından kaldırdı:

– Vaziyet de biraz kötü değil mi?..

Mümtaz, uzun bir konuşmaya takati olmadığı için, kısa kesmeğe çalıştı:

– Evde hasta var; bir haftadır, doğru dürüst gazete bile okuyamadım.

Yalan söylediğini o da biliyordu. Gazete okumamış değildi. Sadece hadiselerin üzerinde düşünebilmek kudretini kaybetmişti. Şimdi onları idrakinin dışında, gebe oldukları ihtimaller hakkında hiçbir fikir sahibi olmayı aklına getirmeden bir ders ezberler gibi ezberliyordu. Bu kadar üst üste gelen şeyleri düşünmek beyhude bir şeydi. Hele konuşmak....

– Bankaların önünü bilmem gördünüz mü? Kaç gündür hıncahınç dolu ... Birdenbire aklına gelmiş gibi sordu, hasta kim?

İhsan:

– ...

Kitapçı başını salladı:

– Epeycedir uğramıyordu. Tevekkeli değil. Geçmiş olsun, geçmiş olsun.

9. Bu metinle ilgili

- I. Diyalog tekniğinden yararlanılmıştır.
- II. 3. kişili anlatım tercih edilmiştir.
- III. Gözlemci bakış açısı kullanılmıştır.
- IV. Anlatılan zaman dilimi belirgindir.
- V. Pekleştirilmiş sözcüklerden yararlanılmıştır.

yargılarından hangileri söylenemez?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

10. Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Mekân, bir kitapçı dükkândır.
- B) Kişiler Mümtaz ve kitapçıdır.
- C) İhsan'ın iç dünyasına odaklanılmıştır.
- D) Özlem ve nefret duyguları yansıtılmıştır.
- E) İhsan'ın zihinsel yorgunluğu vurgulanmıştır.

1 - 5. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Oldukça serin bir kış gecesi Salahattin Bey, ceza reisi ve birkaç avukat, Hulusi Bey'in evinde toplanmışlardı. Epeyce kafayı tuttukları sırada kapı çalındı, içeriye fabrikatör Hilmi Bey ile Hacı Etem girdi. Bu Hilmi Bey, Edremit'in eski eşraf ailelerinden birine mensup, kibarca bir adamdı. Vaktiyle Midilli İdadisinden mezun olduğu için oldukça okumuş yazmışlardan, memleketin tahsillilerinden sayılır ve hürmet görürdü. Fakat hürmetin asıl sebebi, sonu gelmeyecek kadar çok olduğu rivayet edilen servetiydi. Muhakkak ki Edremit'te ondan çok zeytini olan yoktu. Fakat asıl, nakit parasının sayısını Allah'ın bildiği ve bunları saymak için vakit yetmeyeceğidir. Hilmi Bey'in altınlarını şinikle ölçtüğü söylenirdi. Bunlarda biraz hakikat bulunması lazımdı. Çünkü şöyle böyle bir servet, baba ile oğlunun bitip tükenmez israfına yetmezdi.

Kuyucaklı Yusuf / Sabahattin Ali

1. Bu parçanın yapı unsurları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Olay, bir kış gecesi Hulusi Bey'in evindeki bir toplantı esnasında gerçekleşmektedir.
- B) Şahıs kadrosunda Salahattin Bey, ceza reisi, avukatlar ve Hilmi Bey gibi isimler yer alır.
- C) Zaman unsuru, "oldukça serin bir kış gecesi" ifadesiyle belirli bir zaman dilimine işaret etmektedir.
- D) Mekân, Edremit'te bulunan Hulusi Bey'in evidir.
- E) Olaylar, birinci kişili anlatıcının (ben anlatıcı) gözlemleriyle okuyucuya aktarılmaktadır.

2. Bu parçada geçen "altınlarını şinikle ölçmek" deyiimiyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Paranın bereketini kaçırmaktan korkmak
- B) Sahip olunan zenginliğin ölçülemeyecek kadar çok olması
- C) Elindeki malı mülkü korumak için eski yöntemlere başvurmak
- D) Harcamalarında oldukça cimri ve hesapçı davranmak
- E) Servetini yasal olmayan yollarla elde etmek

3. Bu parçadaki temel çatışma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nesiller arası kuşak çatışması ve geleneklerin terk edilmesi
- B) Eğitimin toplumsal statü sağlamadaki yetersizliği karşısında paranın belirleyici gücü
- C) Kasaba halkının yabancılara karşı duyduğu güvensizlik ve dışlama
- D) Memurlar ile iş adamları arasındaki bürokratik anlaşmazlıklar
- E) Eski aile yapısının modern yaşamın getirdiği israfa direnememesi

4. Bu parçanın anlatımında aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisine başvurulmuştur?

- A) Tanımlama
- B) Örneklendirme
- C) Karşılaştırma
- D) Tanık Gösterme
- E) Sayısal Verilerden Yararlanma

5. "Oldukça serin bir kış gecesi Salahattin Bey, ceza reisi ve birkaç avukat, Hulusi Bey'in evinde toplanmışlardı."

Bu cümlelerin öğeleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru olarak verilmiştir?

- A) Zarf tümleci – özne – dolaylı tümleç – yüklem
- B) Özne – dolaylı tümleç – zarf tümleci – yüklem
- C) Belirtisiz nesne – özne – zarf tümleci – yüklem
- D) Zarf tümleci – belirtili nesne – dolaylı tümleç – yüklem
- E) Özne – zarf tümleci – dolaylı tümleç – yüklem

6. Büyük Menderes'in etrafında, sağlı sollu, ta Ege denizine kadar uzanan pamuk tarlalarında hummalı bir faaliyet vardı. Toprağın doğuracağı pamuk fidanlarını sulamak için tarlalar, kanallarla nehre bağlanmış, gene tarlaların içindeki cetveller hazırlanmıştı. Kanallar boyunca ve cetvellerin arasında şimdi, uzaktan bakınca kaplumbağalar gibi fakat telaşla dolaşan, John Deereler, Massey-Harrisler, Oliverler, Caterpillarlar, Allis-Chalmersler, Internationaler ve daha çeşit çeşit birçok Sam Amca'nın hediyeleri traktörler görünüyordu. Toprak tavındaydı: Sürülüyor, diskar, tırmık, sürgü çekiliyor ve mibzerlerin tohumu bırakmasına hazırlanıyordu.

Sam Amca / Samim Kocagöz

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Görsel öğelerden yararlanılarak betimleyici bir yol izlenmiştir.
- B) Olay akışı içerisinde devinim (hareket) sağlanarak öyküleyici anlatıma başvurulmuştur.
- C) Somutlamayı güçlendirmek amacıyla benzetme (teşbih) sanatından faydalanılmıştır.
- D) Anlatıcı, olayları kahramanlardan birinin ağzıyla (birinci kişili anlatım) aktarmıştır.
- E) İnsana özgü bir özellik doğaya aktararak (kişileştirme) anlatım zenginleştirilmiştir.

7. Usta kızmıştı bu insafsızlığa:

- Allah size kel versin de tırnak vermesin! dedi. Elinize fırsat geçti mi Firavun'dan farksızınız!

Irgatbaşı gene sinirli sinirli güldü, sonra:

- Peki öyleyse, dedi. Hatırın için paydos edek!

- Benim hatırım için ne kıymeti var?

- Ne olacak ya?

- Heriflerin hakları olduğu için vereceksin paydosu. Ağır işçi bunlar. İnsafsızca, çok çalıştırmakla daha fazla mrandıman alacağını sanıyorsun?

Kara cahil Irgatbaşının anlayacağı sözler değildi.

- Ne bileyim ben?

- Bilmediğin işin başına ne geçiyorsun?

Bereketli Topraklar Üzerinde / Orhan Kemal

Bu parçada kullanılan anlatım tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Diyalog
- B) İç konuşma
- C) İç çözümleme
- D) Geriye dönüş
- E) Özetleme

8. Arif Nihat Asya, 7 Şubat 1904 tarihinde İstanbul Çatalca'da dünyaya gelir. Henüz bebekken babasını kaybeder ve akrabalarının yanında yetişir. İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu'ndan mezun olduktan sonra Adana, Malatya ve Edirne gibi şehirlerde uzun yıllar edebiyat öğretmenliği yapar. Şiirlerinde milli ve manevi değerleri, vatan sevgisini ve kahramanlık temalarını ustalıkla işler. 1950-1954 yılları arasında Adana milletvekili olarak Meclis'te görev alır. "Bayrak" şiiriyle Türk edebiyatında derin bir iz bırakmış ve bu sebeple "Bayrak Şairi" olarak anılmaya başlanmıştır.

Bu metnin türü ve yapısal özellikleri dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Alanında tanınmış bir şahsiyetin yaşam öyküsü, gerçek verilere dayalı olarak sunulmuştur.
- B) Olaylar ve bilgiler, anlatıcının hayal dünyasında yeniden şekillendirilmiş kurgusal bir yapıya sahiptir.
- C) Sanatçının doğumu, eğitimi ve mesleki hayatı belirli bir kronolojik sıra gözetilerek verilmiştir.
- D) Okuyucuya bilgi verme ve bir kişiyi tanıtmaya amacıyla yazılmış öğretici bir metindir.
- E) Anlatım, tarafsız ve nesnel bir tutumla üçüncü kişi ağzından gerçekleştirilmiştir.

4<

9. "Ey benzerim" diye başlıyordu mektup.

Daktiloda yazılmıştı.

Ve şöyle devam ediyordu:

"Ey benzerim kazazede, sen de benim gibi, yüzlercemiz, binlercemiz gibi beklemediğin bir anda, bu dağ başında buldun kendini. Ama biz kazazedeler, sürgünler, vurulmuşlar, vurgun yemişler, atılmışlar, yadsınmışlar, kargınmışlar (sen dilediğin sıfatları eklemekte özgürsün) biliriz birbirimizi. Ve bildiğimiz için de yardımcı olmamız gerek birbirimize. Bu mektubu, sürüldüğünü öğrenir öğrenmez yazdım."

Bu parçadaki "Ey benzerim" sesleniş ve kişilerin "sürgün, yadsınmış, kargınmış" olarak nitelenmesi, modernist edebiyatın hangi izleğiyle doğrudan ilişkilidir?

- A) Toplumsal dayanışma
- B) Varoluşsal yabancılaşma
- C) Tarihsel gerçekçilik
- D) Millî romantizm
- E) Yerel kalkınma

1 - 3. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Belediye Reisi bir koltuğa oturmuş olduğu hâlde onu bekliyordu.

— Mr. Hoşkorn, bu sabah Mr. Holbrek tarafından kaybedilen cüzdanı sizin Bozvil Caddesi üzerinde bulduğunuzu görmüşler.

Köylü, şaşkın şaşkın belediye reisinin yüzüne bakıyordu. Bu şüphe, sebebini bilmediği hâlde onu korkutuyordu.

— Ben mi, ben mi bu cüzdanı buldum?

— Evet, siz.

— Namusum hakkı için ne gördüm ne işittim.

— İyi ama sizi görenler var?

— Beni mi görenler var, kim görmüş?

— Saraç Mr. Melanden.

O vakit, ihtiyarın ayakları suya değdi; hiddetinden kızarak

— Bu serseri beni görmüş ha! Benim yerden aldığım şey bir sicim parçası idi. Cebini karıştırarak sicimi çıkardı. Fakat Belediye Reisi, müstehzi gülümsemesine karıştırdığı kuşkuyla başını sallıyordu.

1. Bu metindeki işlevi göz önünde tutulduğunda “sicim parçası” ile ilgili en doğru belirleme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karakterin dürüstlüğü temsil eden ancak suç delili sayılan bir simgedir.
- B) Gerçekleri gizlemek amacıyla kurgulanan yanıltıcı bir suç unsurudur.
- C) Ön yargılar nedeniyle kişiyi gülünç ve şüpheli hâle getiren güvensizlik aracıdır.
- D) Şehirli otoriteye karşı sergilenen toplumsal bir direniş göstergesidir.
- E) Karakterin itibarını iade eden ve adaleti sağlayan teknik bir kanıttır.

2. Bu metinde geçen “O vakit, ihtiyarın ayakları suya değdi.” ifadesinden hareketle Mr. Hoşkorn’un o anki ruh hâline dair aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Başına gelen olayın çok karmaşık olduğunu anlayarak umutsuzluğa kapılmıştır.
- B) Maruz kaldığı suçlamanın dayanağını ve karşılaştığı durumun tehlikesini kavramıştır.
- C) Belediye Reisinin adaletsiz bir insan olduğuna dair kesin bir yargıya varmıştır.
- D) Cebindeki sicimin aslında cüzdandan daha kıymetli bir şey olduğunu fark etmiştir.
- E) Şahitlik eden kişinin aslında kendi iyiliğini istediğini düşünmeye başlamıştır.

3. Bir metinde yer alan bilgi, durum veya olaylar arasında mantıksal tutarlılık bulunmaması anlatım açısından kusur sayılmaktadır.

Bu bilgiye göre bu metin aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa metnin anlatımı kusurlu olur?

- A) Hoşkorn’un masum olduğunu ispatlamak için elinden geleni yapmasıyla
- B) Belediye reisinin şahitlere güvenip Hoşkorn üzerindeki baskıyı artırmasıyla
- C) Hoşkorn’un uğradığı haksız suçlamayı hazmedemeyerek kasabadan taşınmasıyla
- D) Belediye Reisi’nin Hoşkorn’a inanıp hırsızlık yapmadığına ikna olmasıyla
- E) Cüzdanın başka biri tarafından bulunup Belediye Reisi’ne iade edilmesiyle

4 - 6. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Karım, melek gibi bir kadındı fakat bir büyük kusuru vardı: Tembellik. Ben, ne kadar tezcanlı bir adamsam, Semiha, o kadar ağır ve gevşekti. Daha fenası ihtiyar dadısının da bu hususta pek ondan kalır yeri yoktu. Evin içi kapalı Karaca Ahmet türbesi gibi toz toprak içinde idi. (...) Karımın uykudan uyanışı görülecek şeydi. Malum ya, en canlı insanlar bile uykudan az çok uyuşuk uyanırlar. Benim kadıncağız ise Bâsü ba'delmevt sırrına mazhar olmuş bir ölü hâlini alırdı. (...) Bir sabah onun 'Aman!' diye bağırdığını gördüm. Semiha, boynuma sarılıyor, yatak çarşafının üstündeki siyah bir şeyi gösteriyordu:

— Allah aşkına bak, akrep mi o?

Gözlüğümü düzelterek eğildim. Bu, tavandaki örümcek ağlarından kopmuş bir parça idi. Fakat canımın sıkıntısından:

— Evet, öyle.. Akrep ölüsü, dedim. Semiha, bir acı feryat koparak bayıldı. (...) Semiha'nın şimdiye kadar dikkat etmediğim bir tabiatını yakalamıştım: Korkaklık, daha doğrusu akrep korkusu. Ben, şimdi bu huyu ile öteki huyunu, gevşekliğini, yenecektim.

4. Bu metindeki çatışmayı oluşturan unsurlar aşağıdakilerin hangisinde bir arada verilmiştir?

- A) Anlatıcının düzenli hayat arzusu - Eşinin ve dadısının sorumsuz tutumu
- B) Şehir hayatının getirdiği zorluklar - Karakterlerin köye yerleşme isteği
- C) Modern temizlik yöntemleri - Dadının geleneksel ev idaresi anlayışı
- D) Anlatıcının rasyonel bakış açısı - Komşuların gerçek dışı hikâyeleri
- E) Ekonomik sıkıntıların yarattığı baskı - Ailenin lüks yaşama olan özlemi

5. Semiha ve Dadı karakterleriyle ilgili en doğru belirleme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Semiha'nın ağırkanlılığı mizacına, Dadı'nın ihmalkârlığı ise yaşlılıktan gelen bir dirence dayanmaktadır.
- B) Evin genel tertibi konusunda her iki kişi de benzer bir irade zayıflığı ve eylemsizlik sergilemektedir.
- C) Dadı'nın hamaratlık girişimleri, Semiha'nın evi disipline etme çabalarını sürekli sekteye uğratmaktadır.
- D) Semiha'nın uyuşukluğu bir sağlık sorununu, Dadı'nın tutumu çalışma şartlarına olan tepkisini yansıtmaktadır.
- E) Dadı'nın temizlikle ilgili geleneksel bakışı Semiha'nın modern ev düzeni beklentileriyle sürekli çatışmaktadır.

6. Anlatıcının, eşinin korkusunu kullanarak evde düzen sağlamaya çalışması, "yöntemin amaca uygunluğu" bakımından nasıl değerlendirilebilir?

- A) Kişisel zaafı sömürerek sonuca ulaşan, etik açıdan sorunlu bir yaklaşımdır.
- B) Toplumsal huzuru korumak adına her türlü hilenin yapılabileceğini gösteren bir derstir.
- C) Eşler arasındaki samimiyeti pekiştirerek sorunların kökten çözülmesini sağlayan bir başarıdır.
- D) Korkunun insan iradesini güçlendiren en temel eğitim aracı olduğunu kanıtlayan bir örnektir.
- E) Bilimsel gerçekleri göz ardı ederek batıl inançlara dayalı bir yaşam tarzını teşvik etmektir.

11. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI 2. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI-1

Adı Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

Puan:

1 - 3. soruları *Yalnızız* romanından alınan bu metne göre cevaplayınız.

(...) Bu gecikmenin sebebi artık öteki olamazdı; anladı ki o hiç gelmeyecek. O anda, kapı kanadının aralığından bir kadının yarısı göründü fakat beklediği kişi değildi. Arkasından gelen ayak sesleri de başka bir salona saptı. Samim kapıya yürürken birden durakladı; camdaki gölge bu sefer muhakkaktı. Lakin içinde sevinç yerine, buradan kaçıp gitme isteğiyle karışık bir fırlayış heyecanı uyandı. Onu artık görmek istemiyordu; bu duygusuna sahte bir ebedilik cilası eklenmişti. Arkasını dönüp eski yerine ağır adımlarla oturdu. Meral, acelesiz ve küçük adımlarla içeri girdi. Bakışları Samim'den kaçıp boş masalar ve aynalar üzerinde vuzuhsuz bir şekilde gezindi. İki ayda yaşanan yabancılaşma, yüzündeki buhranlı ve uykusuz ifadeden okunuyordu. Elini uzatıp "Geciktim mi?" dediğinde, göz göze gelmekten hâlâ çekiniyordu. Yüzündeki keder, yaşanan büyük buhranın açık kanıtıydı. (...)

1. Parçada kullanılan anlatım tekniklerini ve bakış açısını yazınız.

2. Metnin yapı unsurlarını bu parçaya göre analiz ediniz.

3. Parçaya göre kahramanların arasındaki duygusal değişimi kısaca açıklayınız.

"Kendisi bir odaya kapanmış; ömrü boyunca evlerden evlere, odalardan odalara, böyle birbirinin benzeri odalarda gökyüzünün mavisini, ilk yaz akşamının aydınlığını hep bir yaşlanmış içinde seyretmişti."

4. Cümlesini öğelerine ayırınız.

Mehmet Âkif Ersoy, istiklal marşı'nın şairi olarak gönüllere taht kurmuştur. Burdur Milletvekili olarak T.B.M.M.'ye seçilen şair, milli eğitim bakanlığı tarafından düzenlenen yarışmaya önce nakdi ödül olduğu için katılmak istememiştir. Ancak dostlarının ısrarıyla yarışmaya girmiş ve kazandığı ödülü Darülmesai adlı hayır kurumuna bağışlamıştır. Hayatı boyunca vatan sever bir duruş sergileyen Akif, 27 Aralık 1936 tarihinde İstanbul'da vefat etmiştir.

5. Yukarıdaki metinde yazım yanlış olan kelimelerin doğru yazılışlarını ve bu yazılışların hangi yazım kuralına aykırı olduğunu aşağıya gerekçeleriyle yazınız.

"Müşârün-ileyh Bâkî Efendi, İstanbul'da doğmuş olup müezzinzâde olmakla ma'rûftur. Gençliğinde saraçlık sanatıyla meşgul iken ilim tahsiline rağbet eyleyip zamanın meşhur hocalarından dersler almıştır. Nazm-ı pâki, selâset-i beyânı ve şive-i eş'ârî ile devrin 'Sultânü's-Şuarâ'sı' unvanını almış; şiirleri meclislerde el üstünde tutulmuştur. Şiirlerinde İstanbul Türkçesini ve rindâne söyleyişi en yüksek mertebeye ulaştırmıştır.

GAZEL:

Bâkî kalan bu kubbede bir hoş sadâ imiş
Âvâzeyi bu âleme Dâvûd gibi sal"

(Günümüz Türkçesi: Adı geçen Bâkî Efendi, İstanbul'da doğmuştur ve müezzin oğlu olarak bilinir. Gençliğinde saraçlık (koşum takımı yapımı) işiyle uğraşırken ilim öğrenmeye yönelmiş, devrin ünlü hocalarından ders görmüştür. Temiz şiiri, anlatımındaki akıcılık ve edebi üslubuyla döneminin 'Şairler Sultanı' unvanını kazanmış; şiirleri her yerde büyük beğeni toplamıştır. Şiirlerinde İstanbul Türkçesini ve dünyevi zevkleri önemseyen (rindane) söyleyişi zirveye taşımıştır.)

6. Yukarıdaki metinden hareketle, klasik Türk edebiyatındaki tezkire türünün; şairin yaşam öyküsü, edebî kişiliği ve örnek eser sunumu arasındaki ilişkiyi nasıl kurguladığını üç madde hâlinde açıklayınız.

7. Aşağıdaki parçada yay ayraçla () belirtilen yerlere uygun noktalama işaretlerini getiriniz.

Tahsildar bile iki üç yılda bir kere uğrar() O da köylülerle hiç görüşmez() ilgilenmez() Abdi Ağa()yı görür gider() Değirmenoluk köyü Dikenlidüzü()ndeki köylerin en büyüğüdür() Abdi Ağa da bu köyde oturur() Köy() düzlüğün gün doğusuna düşer() kayalığın dibindedir()

1. (I) Tiyatro; sahnede, bir seyirci topluluğu önünde, oyuncular tarafından canlandırılmak üzere yazılan ve iletisini izleyiciye aracısız aktaran bir edebî türdür. (II) Tiyatro metinlerinde olayların neden-sonuç ilişkisiyle birbirine bağlanarak perde ve sahne gibi bölümler etrafında düzenlenmesine dramatik örgü denir. (III) Tiyatronun yapı unsurlarından biri olan çatışma; sosyal statü, eğitim ve kültür gibi unsurlardaki keskin farklılıklardan doğan iç ve dış mücadeleleri ifade eder. (IV) Tiyatroda oyuncunun dekor gereği kullandığı eşyalar ile dekora yardımcı olan her türlü sahne eşyasının tümüne tirat adı verilir. (V) Metinlerde, olayları aktaran bir anlatıcı bulunmaz; anlatıcının yerini alan oyuncular olayları doğrudan yaşayarak seyirciye sunarlar.

Bu metinde numaralanmış cümlelerin hangisinde tiyatro ile ilgili bir bilgi yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. **REİS BEY:** Sen de mi öğrendin bu lâfı? Ne kelimeler, ne duygular var; öğretemiyoruz da sıra merhamete geldi mi herkes ezbere biliyor. Ağızların igrenç sakızı!

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerin yerine sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) şefkat – yanlışlıkla – kötü
B) hoşgörü – isteyerek – garip
C) sevgi – kolaylıkla – şaşırtıcı
D) acıma – düşünmeden – tiksinc
E) bağışlama – bilerek – çirkin

3. **KÖSEM SULTAN:** (gülerek kalkar) Haddimizi bilelim, Ağa. Hem dilediğini sadrazam, dilediğini padişah yapan daha güçlüdür sadrazamdan, padişahdan.

Bu parçaya göre Kösem Sultan ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bağışlayıcı yönü ağır basmaktadır.
B) İktidar üzerinde büyük bir gücü vardır.
C) Zaman zaman kararsızlığa düşmektedir.
D) Alçak gönüllü bir insandır.
E) Tedirginliğini gizlemekte zorluk çeker.

4. (Bir gecekondu. Tuğla, kerpiç, ambalaj tahtası karışımı... Derme çatma... Çatısı teneke ile örtülü... Şefika evin önünde, leğen içinde çamaşır yıkamaktadır.)

ŞEFİKA – Bu dünya bir merdiven Hamdi Bey, kimi iner, kimi çıkar.

HAMDİ (kendi kendine konuşur gibi) — Az ileride indi, yeni hanın önünde. Galiba yazıhanesi orda.

ŞEFİKA – Şimdi nereye gideceksin?

HAMDİ – Bakalım, bilmiyorum. Koca şehirde elbet bir yer bulurum kendime. (Çıkar, Şefika arkasından iki adım atıp durur, yüzü Hamdi'nin çıktığı istikamete dönük, öylece kalır...)

Bu metinden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) "Merdiven" sözcüğüyle hayatın değişken statüleri üzerine bir benzetme yapılmıştır.
B) Yay ayaç içerisindeki ifadelerle oyunun sahneleme tekniği, dekor unsurları belirtilmiştir.
C) Geleceğe dair kesin bir planı olmayan Hamdi'nin kent içindeki var olma çabası vurgulanmıştır.
D) Şefika'nın yaptığı eylem ve bulunduğu ortam, sosyal statüsüne dair görsel bir temel oluşturmaktadır.
E) Diyaloglar, iki eski dostun lüks bir semtteki parlak günlerini yâd etmesi üzerine kurgulanmıştır.

4K

5. **AHMET** – (Kaşları çatık) Sübhanallah. Deli olacağım. Yahu, benim adımlı, ünümü bilirsiniz! Duydunuz, işittiniz.

HAMDİ – Duydum, işittim. Anzavur Ahmet Paşa'sınız. İngilizlere toprak satarsınız. (Alaylı) Özür dilerim paşam, gübre satarsınız. Varlıksınız. Ama yine de sizden korkmuyorum. Kul kuldan niçin korksun paşa hazretleri?

AHMET – Biliyor musunuz ki şu dakikada, şu kapının arkasından başlayarak tüm konağın çevresinde kırk tane silahlı adamım bekliyor.

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Karşılıklı konuşma (diyalog) tekniğine dayanmaktadır.
B) Dramatik örgüyü oluşturan bir çatışma unsuru içermektedir.
C) Olaylar, bir anlatıcının bakış açısıyla okura özetlenerek sunulmaktadır.
D) Kahramanların toplumsal statüleri ve ünvanları repliklere yansımıştır.
E) Tiyatro türünün göstermeye dayalı olma özelliğini taşımaktadır.

6. **AGÂH** – Ne laf anlamaz adamsın be... Oğlum sen hiç mürekkep yalamadın mı?

ABDİ – Merkebi yalamadım, sıpayı kokladım biraz.

AGÂH – Hayır efendim... İlim, ırfan görmedin mi derim?

ABDİ – İrfan'ı görmedim, babası buradaydı demin.

Bu parçada "mürekkep yalamak" deyiminin metne kattığı anlam ve metindeki işlevi aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Yazı işlerinde ustalaşmak, Abdî'nin yazım konusundaki beceriksizliğini vurgulamak.
- B) Bir konuda çok fazla belge incelemek, Abdî'den tarihi gerçekleri araştırmasını istemek.
- C) Okuyup yazmış olmak, eğitim ve kültür görmek, Abdî'nin cahilliğine ve sözleri yanlış anlamasına sitem etmek
- D) Güzel sanatlarla ilgilenmek, Abdî'nin estetik değerlerden yoksun olduğunu belirtmek.
- E) Çok konuşarak karşısındakini yormak, Abdî'nin suskunluğunu bozmaya çalışmak.

7. **SELİM** – Evin yeri güzel. Güzel bir görünüşü de var. (Seyircilere doğru) Hele şu bahçe... Ağaçlar... Bu semtte en güzel ev. Ben böyle köşklere bayılırım.

FERHUNDE – Düşünün bir kere: Ya ev satılırsa? Parayı derhal ödeyebilecek durumda değilim.

SELİM – Borç ne kadar?

FERHUNDE – 20.000 lira.

SELİM – Bir şey değil. Seçimlerden önce olsa bu parayı derhal takdim ederdim. Seçimler masraflı oldu. Daha yerine koyamadık tabii. (...)

SELİM – (Eşi Fatin'i göstererek) Bir ömür buna mahkûm olmak! Hayır. Bu olmaz. Bu insanlık dışı, medeniyetsizlik. Neden onu bir şifa yurduna vermiyorsunuz?

FERHUNDE – Nasıl olur? (Biraz durup) Hem zaten malî durumumuz uygun değil.

Ahmet Kutsi Tecer'in "Satılık Ev" adlı oyunundan alınan bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Selim, yardım etme vaadiyle gelse de aslında evin estetik ve maddi değeriyle ilgilenmektedir.
- B) Ferhunde, içinde bulunduğu ekonomik durum nedeniyle mülkünü kaybetme kaygısı içindedir.
- C) Selim Fatin'i hastaneye yatırma önerisini "insanlık" kavramı üzerinden gerekçelendirmiştir.
- D) Selim, yardım etmemesini isteksizlikten ziyade, siyasi süreçteki mali kayıplarına bağlamaktadır.
- E) Ferhunde, Selim'in eşini bir şifa yurduna bırakma teklifini tereddüt hâlinde kabul etmiştir.

8 - 9. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

REJİSÖR – (Öfkeli, sert, sabırsız) Evet, devam edin! Devam, devam, devam... (Sanatçılar provaya devam eder.)

1. ERKEK – İyisi mi siz de benim gibi yapın, hiçbir şeye inanmayın, güvenmeyin. Yoksa kafanız paçavraya çevrilir.

2. KADIN – Bence de öyle. Siz de inanmamakla çok iyi ediyorsunuz.

2. ERKEK – (Güler) Bakın, kafanız nasıl da yerli yerinde, bir değişiklik yok.

1. ERKEK – İnsanın uygarca yaşamasını sağlayan bütün bu şeyler insanlığı öyle değiştirdi ki... Artık tanıyabilene aşk olsun. Biz artık o masum biz değiliz. (Rejisörde çok belirgin öfke alametleri)

8. Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sahneleme öncesindeki bir prova süreci, "oyun içinde oyun" kurgusuyla sunulmuştur.
- B) Diyaloglar, insanın uygarlaşma adı altında yaşadığı değişim üzerine eleştirel bir yaklaşım içermektedir.
- C) Karakterlerin özel isimler yerine numaralandırılmış genel adlarla verilmiştir.
- D) Olayların geçtiği zaman dilimi ile ilgili belirgin işaretlere yer verilmiştir.
- E) Rejisörün parantez içindeki tavırları, otorite kurmaya çalışan sabırsız bir figür olduğunu göstermektedir.

9. Bu metinde yay ayraç içindeki ifadelerden kahramanlarla ilgili;

- I. Karakterlerin o anki ruh hâllerine ve ses tonlarına,
- II. Sahnede gerçekleştirilecek gülme, devam etme gibi eylemlere,
- III. Oyuncuların jestlerine ve belirgin tavırlarına,
- IV. Şahısların aile geçmişlerine ve çocukluk hatıralarına,
- V. Kostümlerin dikildiği malzemenin ekonomik değerine

bilgilerinden hangilerine ulaşamaz?

- A) I ve II
- B) I ve V
- C) II ve III
- D) II ve V
- E) IV ve V

1. Kasaba meydanındaki heykelin önünde durdu. Cebinden bir tebeşir çıkardı. Heykelin kaidesine, büyük harflerle ŞİMDİ SIRA BENDE yazdı. Sonra bir kenara çekilip beklemeye başladı. İnsanlar geçiyor, yazıyı okuyor, heykele bakıyor, sonra adama bakıp gülümseyerek yollarına devam ediyorlardı. Akşam oldu, hava karardı. Adam hâlâ oradaydı. Gece yarısı, bir bekçi geldi. Yazıyı gördü. Cebinden bir mendil çıkarıp yazıyı sildi. Adamın yanına yaklaştı: "Sıra sende değil evlat." dedi bekçi, "Sıra hiç kimsede değil. Heykeller sırasını savmıştır."

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada geçen sözcüklerden herhangi birinin anlamı değildir?

- A) Kural
B) Bir şeyi veya bir yeri bekleyip korumakla görevli kimse
C) Burun ve ter silmekte, el ve yüz kurulamakta kullanılan kumaş
D) Giysinin belli bir yeri açılarak içine yerleştirilen astardan yapılmış parça
E) Tunç, bakır, taş, vb. maddelerden yontularak, kalıba dökülerek veya yoğrulup pişirilerek biçimlendirilen eser

2. PAZARLIK

Adam, tezgâhtaki en büyük karpuzu seçti. "Bu tatlı mıdır?" diye sordu satıcıya. Satıcı, elindeki bıçağı karpuzla vurup tok bir ses çıkardı: "Bal gibidir abi, şerbet akıyor içinden!" dedi. Adam parayı ödedi, karpuzu kucaklayıp eve götürdü. Sofrayı kurdular, çocukları başına topladı. Büyük bir heyecanla bıçağı sapladı. Karpuzun içinden kıpkırmızı bir tat değil, simsiyah bir boşluk çıktı. İçi bomboştu karpuzun. Adam ertesi gün tezgâha geri döndü. "İçi boş çıktı bunun." dedi. Satıcı gülümsedi: "Abi, biz sana tadını sattık, içini değil. Tadı damağında kalmadı mı?"

Bu metne göre satıcının kişilik özelliği ve olaya yaklaşımı hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Ürünün kusurunu bilmediği için müşterinin hayal kırıklığına samimiyetle ortak olmaktadır.
B) Ticari ahlakı üstün tuttuğu için hatasını gidermek için somut bir çözüm üretmeye çalışmaktadır.
C) Kelime oyunlarına ve ironiye başvurarak sorumluluktan kaçmaya çalışmaktadır.
D) Müşteriye sunduğu vaatlerin karşılığı olmadığını kabul ederek sessiz kalmayı tercih etmektedir.
E) Asıl amacı, müşteriye hayatın sürprizlerle dolu olduğunu metaforik bir dille anlatmaktır.

3. ÖZGÜRLÜK

Kafesin kapısı açık kalmıştı. Kanarya dışarı fırladı. Odanın içinde birkaç tur attıktan sonra hızla açık pencereye yöneldi. Tam gökyüzüne açılacaktı ki pencerenin pervazına konup durdu. Dışarıdaki uçsuz bucaksız maviliğe baktı. Sonra odaya döndü, kafesine girdi ve kapıyı içeriden kendi üzerine kapattı. "Dışarı çok büyük." diye mırıldandı, "Benim kanatlarım ise sadece kafes kadar."

Bu parçadan hareketle kanarya ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Dış dünyadaki tehlikelere karşı fiziksel bir savunma mekanizması geliştirmiştir.
B) Özgürlüğün getirdiği sorumlulukları paylaşabileceği bir topluluğa ihtiyaç duymaktadır.
C) Kanatları fiziksel bir sakatlık nedeniyle uçuş için yeterli donanıma sahip değildir.
D) Yaşadığı mekâna duyduğu aidiyet duygusu keşfetme arzusundan daha güçlüdür.
E) Özgürlüğün getirdiği sonsuzluk karşısında kendisini yetersiz hissetmektedir.

4. İKİ KİŞİ

Dağın tepesine varmak için yarışıyorlardı. Biri gençti, ayakları yere değmiyordu hırstan; diğeri yaşlıydı, her adımını toprağı sever gibi atıyordu. Genç olan tepeye ilk varan oldu, yumruğunu göğse kaldırdı: "Yendim!" diye bağırdı dağa. Yaşlı olan, nefes nefese yanına vardığında gülümsedi. "Neyi yendin?" diye sordu. Genç adam çevresine bakındı; ne bir seyirci vardı ne de bir ödül. Sadece uçsuz bucaksız bir rüzgâr. Yaşlı adam kayanın üzerine oturdu: "Ben dağı değil, dizlerimdeki yorgunluğu yenmeye gelmişim." dedi. "Bak, o hâlâ orada, biz ise birazdan gideceğiz."

Bu metindeki yaşlı adamla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Doğayı, insanın kendi gücünü ispatlaması gereken bir yer olarak görmektedir.
B) Gerçek başarının rakiplerinden daha hızlı olmakla kazanıldığına inanmaktadır.
C) Başarıyı bireyin kendi sınırlarını aşması ve içsel mücadelesini kazanması olarak tanımlamaktadır.
D) Yetersizliğini kabullendiği için başarısızlığını teselli edici sözlerle örtmeye çalışmaktadır.
E) Doğanın kalıcılığı karşısında insanın eylemlerini anlamsız bulmaktadır.

5. Betonun en dar çatlağından başını uzattı küçük yeşil filiz. Güneş yukarıdaydı, asfalt sıcaktı, üzerinden koca lastikler geçiyordu. Bir sabah, belediye işçileri çatlağı ziftle kapattılar. Ertesi sabah ziftin tam ortasında, simsiyah bir karanlığın kalbinden, daha yeşil ve daha dik bir baş yükseldi. “Yerim dar.” dedi filiz, “Ama gökyüzü geniş.”

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğal yaşamın korunması için insan müdahalesinin ve çevre düzenleme çalışmalarının belirli bir plan dâhilinde yapılması gerekir.
- B) Bir canlının gelişim potansiyeli, sadece içinde bulunduğu fiziksel çevrenin sunduğu imkânlar ve konforla sınırlıdır.
- C) Fiziksel mekânın dar ve kasvetli oluşu, bireyin ruhsal gelişimini ve geleceğe dair umutlarını kaçınılmaz olarak yok eden en temel unsurdur.
- D) Zorluklarla mücadele etme sürecinde başarılı olmanın tek koşulu, engelleri çıkaranlara karşı duyulan öfkeyi fiziksel bir güce dönüştürmektir.
- E) Karşılaşılan engeller ne kadar ağır olursa olsun bireyin içindeki yaşama azmi her türlü imkânsızlığı aşabilecek bir güç kaynağıdır.

6. Kasabanın ortasına, gece vakti kocaman bir sandık bırakmışlar. Kimse görmemiş getirenleri. Sabah ahali toplanmış başına. Biri demiş: “İçinde altın vardır.” Diğeri: “Yok, bence zehirli yılanlar.” Muhtar gelmiş, jandarma gelmiş, kimse açmaya cesaret edememiş. Günlerce beklemişler başında. Sandık öylece duruyor, ne bir ses ne bir nefes. Sonunda kasabanın en yaşlısı, elinde bir levye ile kalabalığı yarmış. Herkes nefesini tutmuş. Yaşlı adam kapağı zorlamış, “Çat!” diye bir ses. Kapak açılmış. İçi bomboş. Kalabalık hayal kırıklığıyla dağılırken yaşlı adam gülümsemiş: “Boş olması daha iyi.” demiş, “Şimdi herkes içine istediği korkuyu koyabilir.”

Bu metnin yazılma amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanın bilinmezliği korkularıyla doldurma eğilimini göstermek
- B) Toplumun gizemli olaylara yaklaşımındaki tutarsızlığı eleştirmek
- C) Bilinmeyene duyulan ilginin hızlıca hayal kırıklığına dönüştüğünü kanıtlamak
- D) Yaşlıların tecrübelerinin, belirsizlikleri çözmede rehber olarak kullanımını özendirmek
- E) Merak duygusunun bireyleri bir araya getirme gücünü anlatmak

7. ÖZELLİKLE

İnandırıcı olmak gerekiyor mu?

Yazarken mi?

Evet. Özellikle yazarken.

Özellikle yazarken hiçbir şey gerekmiyor.

İnandırıcı olmak ise özellikle gerekmiyor.

Peki ne gerekiyor?

Sözcüklerin sesini dinlemek. Kalemın sesini dinlemek.

Ve (tabii) kendi iç sesini dinlemek.

Tümü bu kadar mı?

Hayır. Ama bu kadarı da yeter.

Bu metinde geçen “İnandırıcı olmak ise özellikle gerekmiyor.” sözünden hareketle yazma eylemiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Edebî bir metnin başarısının okuru gerçekliğine ikna etme gücüyle doğru orantılı olduğu
- B) Yazma sürecinin bir onay veya gerçeklik kaygısından bağımsız, öznel bir yaratım olduğu
- C) İnandırıcı bir üslup benimsemeyen yazarların okurla bağ kurmakta zorlanacağı
- D) Mantıksal tutarlılığın dilin estetik değerinden daha öncelikli bir gereklilik olduğu
- E) Bir metnin inandırıcılığının ancak ayrıntılı betimlemelerle sağlanabileceği

4<

8. YANKI

Evi toplarken eski bir ses kaydı buldu. Oynat tuşuna bastı. Odada sadece sessizlik yankılandı. Hatırladı, o gün de birbirlerine söyleyecek tek bir kelime bile bulamamışlardı.

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anlatımda yoğunluk esastır ve az sözle çok şey hissettirilmek istenmiştir.
- B) Olayın öncesi ve sonrası okuyucunun hayal gücüne bırakılmıştır.
- C) Kahramanın o anki ruh hâli ile mekândaki sessizlik arasında bir ilişki kurulmuştur.
- D) Hikâyedeki kahramanların kişilik özellikleri üzerinde durulmuştur.
- E) “Sessizlik” imgesi üzerinden geçmişe dair bir “iletişimsizlik” durumu yansıtılmıştır

1. Muhterem Efendim,
Doktor Haluk Paris'i, Avrupa'yı ve eski hayatını bir çırpıda geride bırakmış; yurda dönmüştü. Artık "Eyvah!" diyerek geçmişe takılmak yerine memleketin istiklali için var gücüyle çalışıyordu.

Bu parçayla ilgili

- I. Virgülün (,) iki farklı işlevi örneklenmiştir.
- II. Noktalı virgül (;) öğeleri arasına virgül girmiş sıralı cümlelerin arasına konmuştur.
- III. Ünlem işareti (!) bir seslenme sözünden (nida) sonra kullanılmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

2. Samim_I Semranya hayalinde şu üç temel değer_{II} her şeyin üzerinde olduğunu savunur; insanın kendi benliğini tanıması_{III} iç zıtlıklarını aşması ve dürüstlüğü bir yaşam biçimi hâline getirmesi_{IV}.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisinde noktalama işareti yanlış kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. • Sanatçının en büyük hedefi şudur () Geleceğe kalıcı bir miras bırakmak.
- Roman, öykü ve tiyatro olay çevresinde gelişir () makale, deneme ve fıkra ise düşünceye dayalıdır.
- Genç adam () yaşlı kadının elindeki ağır poşetleri alarak ona yardım etti.
- Bu havada dışarı çıkılır mı () Çıkılırsa nelerle karşılaşılır?

Bu cümlelerde yay ayrıçla belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi getirilemez?

- A) İki nokta B) Noktalı virgül C) Virgül
D) Soru işareti E) Ünlem

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalı virgül (;) diğerlerinden farklı bir işlevde kullanılmıştır?

- A) Meral, çocukluk yıllarından beri Paris masallarını dinleyerek büyümüştü; Samim ise hayatın sathında kalmayan, her şeyi ruhun derinliğinde arayan bir fikir adamıydı.
- B) Rıza Bey; okuduğu romanlardaki Don Kişot, Faust ve Budala gibi karakterleri hatırlıyor; mütareke İstanbul'unun o ağır, boğucu havasından bir an olsun uzaklaşmak istiyordu.
- C) Şahin Efendi, hedefine doğru ağır adımlarla ilerliyor; bir yandan da kafasındaki ızan, insaf ve mürşitlik fikirlerini birer birer tartıyordu.
- D) Serhan; Sabri, Suna ve İhsan gibi hayatın gerçekleriyle henüz yüzleşmediğinden daha çocuksu davranıyordu.
- E) Roman, hikâye ve şiirlerinde zaman, rüya ve hayal temalarına odaklanmış; deneme ve makalelerinde ise tarih, felsefe ve musiki birikimini sanatkârane bir üslupla sergilemiştir.

4K

5. I. – Sence bir romanda yazarın en önemli ayırıcı özelliği nedir ()
– Üslup () üslup () üslup.
- II. Askerlerim () Muharebelerde vatan için büyük fedakârlıklar gösterdiniz () Sergilediğiniz azim () kararlılık ve gayret her türlü övgüye layıktır.
- III. Huzur () Esir Şehrin İnsanları ve Yeşil Gece Türk edebiyatının önemli romanlarından () Sen de bu eserlerdeki yalnızlığı ve toplumsal eleştiriyi fark ettin mi ()
- IV. Mümtaz () İstanbul'un bütün eski semtlerini adım adım dolaştı () Bu semtlerin tarih kokan sokaklarında geçmişin () kirin ve pasın muskîsini duyuyordu.

Numaralanmış cümlelerde yay ayrıçla belirtilen yerlere sırasıyla getirilmesi gereken noktalama işaretleri aşağıdakilerin hangisinde doğru gösterilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	(?) (.) (.)	(!) (.) (.)	(.) (.) (?)	(.) (.) (.)
B)	(?) (.) (.)	(!) (.) (.)	(.) (.) (?)	(.) (.) (.)
C)	(!) (.) (.)	(!) (.) (.)	(.) (.) (?)	(.) (.) (.)
D)	(?) (.) (.)	(!) (.) (.)	(.) (.) (?)	(.) (.) (.)
E)	(?) (.) (.)	(!) (.) (.)	(.) (.) (?)	(.) (.) (.)

6. Trajedi () soylu bir türdür () komedi ise günlük yaşamdan beslenir. Bununla birlikte her iki tür de insanı anlatır () insanın her kültürde () her coğrafyada öne çıkan özelliklerini ()

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

- A) (,) (;) (;) (,) (,) B) (;) (,) (,) (,) (,) (,)
C) (,) (,) (,) (,) (,) (,) D) (,) (,) (,) (,) (...)
E) (;) (;) (;) (,) (,)

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül (,) yanlış kullanılmamıştır?

- A) Yarın sabah erkenden yola çıkıp, akşam şehre varmayı planlıyoruz.
B) Hava birdenbire soğuyabilir, şimdiki güneşe bakıp da böyle süreceğini sanma.
C) Oraya giderken yanına hem pasaportunu, hem de uçak biletini almayı unutma.
D) Genç adam dükkâna girdi, ancak raflarda aradığı kitabı bir türlü bulamadı.
E) Projeyi vaktinde bitirdik mi, üzerimizdeki bu büyük yükten nihayet kurtulmuş olacağız.

8. Bugün gökyüzünde güneşten eser yok (I) Hava iyiden iyiye (II) Muhtemelen akşam saatlerinde fırtına kopacağı için (III) Uzakta bir karaltı ve belli belirsiz bir ses (IV) Herkes, korku içinde bir sığınak arıyor (V)

Bu parçada numaralanmış yay ayraçlara getirilmesi gereken noktalama işaretleri aşağıdakilerin hangisinde doğru gösterilmiştir?

	Nokta (.)	Üç Nokta (...)
A)	I ve II	III, IV ve V
B)	I ve V	II, III ve IV
C)	I, II ve V	III ve IV
D)	II, III ve IV	I ve V
E)	I, III ve IV	II ve V

9. • Simeranya, Samim'in hayallerinde kurduğu o ideal ülke, insanların iç zıtlıklarından kurtulup huzura erdiği bir yerdir.
• Mümtaz vapur seslerini, Boğaz'ın serinliğini ve eski müziklerinin tınlarını ruhunda büyük bir terkip hâline getirirdi.
• Nuran, çocukluk hatıralarının peşinden giderek İstanbul'un eski semtlerini ve yıkık türbelerini büyük bir hayranlıkla keşfediyordu.
• Ali Emmi ahırın kapısını sessizce kilitledi, köy meydanına doğru hızlı adımlarla yürümeye başladı.

Bu cümlelerde virgölün (,) aşağıdaki işlevlerinden hangisine örnek bir kullanım yoktur?

- A) Yüklemeden uzak düşen özneyi belirtmek için kullanılır.
B) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.
C) Cümle içinde ara sözleri veya ara cümleleri ayırmak için ara sözlerin başına ve sonuna konur.
D) Metin içinde art arda gelen, birbiriyle ilgili sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.
E) Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerinden sonra konur.

4<

10. Eskici ise dükkânın loş köşesine doğru seslendi:

– Şu bizim emektar sandığı getiriver.

Eskici, sandığın kapağını yavaşça açtı; içinden eski bir harita, birkaç sararmış fotoğraf ve paslı bir anahtar çıktı. Her nesne bir hikâyeyi fısıldıyor gibiydi.

Bu parçadaki noktalama işaretleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İki nokta (:) kendisiyle ilgili açıklama verilecek cümlelerin sonuna konmuştur.
B) Virgül (,) sıralı cümleleri ayırma göreviyle kullanılmıştır.
C) Noktalı virgül (;) öğeleri arasına virgül girmiş sıralı cümlelerin arasına konmuştur.
D) Uzun çizgi (–) satır başına alınan konuşmaları göstermek için kullanılmıştır.
E) Nokta (.) tamamlanmış cümlelerin sonuna konmuştur.

1 - 3. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

ALİ: (Kendi kendine, hafif kabadayı bir edayla) Herkes bana bakıyor. Keşanlı Ali dedin mi, akan sular duruyor Sineklidağ'da. İşlemediğimiz bir cinayet, üzerimize kalmış bir şan... Kaderin cilvesine bak. Adam öldürdük sanıyorlar, "Yaşa Ali" diyorlar. Adam öldürmedik diyorum, "Alçakgönüllülük ediyor" diyorlar. Ne yapsam yaranamadım şu dürüstlüğü!

ZİLHA: (Sert bir tavırla girer.) Ne o Ali? Yine mi kabadayılık taslıyorsun mahalleye? Üstündeki o cakalar, o fiyakalar kime? Amcamın kanı hâlâ yerde, sen burada destan yazıyorsun!

ALİ: (Yumuşayarak) Zilha, yapma böyle gülüm. Bak, gerçekleri bir bilsen... Halk neyi görmek isterse onu görüyor. Ben sustukça onlar anlatıyor. Onlar anlattıkça ben devleşiyorum. Bu mahallede "iyi" olursan ezerler, "kötü" olursan taparlar. Ben sadece bana biçilen kaftanı giydim.

ZİLHA: Kaftanın batsın! Eskiden Ali'ydin, şimdi "Destan" oldun. Ama benim gözümde hâlâ o çocuksun. O katil gölgesinden ne zaman çıkacaksın?

ALİ: Zilha! Sineklidağ'da ya kurtsun ya kuzu. Kuzuyu yerler, kurdu sayarlar. Ben kuzu olmaktan yorulduğum, anlıyor musun? Şimdi bırak bu sistemi de bak, koca Sineklidağ ayağımızın altında. Bir sözümle fırtına kopar, bir bakışımla sütliman olur ortalık.

ZİLHA: Fırtınan da senin olsun, fiyakan da. Ben huzur isterim Ali, destan değil!

1. Ali'nin "Bu mahallede iyi olursan ezerler, kötü olursan taparlar." sözünden hareketle Sineklidağ'la ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Adalet sistemine duyulan sarsılmaz güvenin her türlü değerın üstünde tutulduğu
- B) Bireylerin ahlaki gelişiminin, mahalledeki refah düzeyine göre şekillendiğı
- C) Güç ve sertlik gösterisinin dürüstlükten daha fazla toplumsal itibar gördüğü
- D) Mahalle halkının dayanışma ruhu sayesinde suç unsurların büyük ölçüde dışladığı
- E) Geçmişteki geleneksel bağların yerini modern ve akılcı ilişkilere bıraktığı

2. Bu metne göre Zilha ve Ali kahramanları ile aşağıdakilerden hangisi arasında ilişki kurulabilir?

- A) Eğitimin sağladığı farkındalık ile cehaletin yarattığı kaba güç arasındaki zıtlık
- B) Şahsi intikam hırsı ile toplumsal sorumluluk bilinci arasındaki derin kararsızlık
- C) Ekonomik kurtuluş arayışı ile yerleşik mahalle kültürü arasındaki büyük uyumsuzluk
- D) Bireysel mutluluk beklentisi ile toplumun dayattığı kurgusal kimlik
- E) Gelecek idealleri ile geçmişteki hataların telafi edilmesi arasındaki zaman farkı

3. Ali'nin "İşlemediğimiz bir cinayet, üzerimize kalmış bir şan..." ifadesi, kahramanın içinde bulunduğu durumla ilgili aşağıdakilerden hangisini doğrular?

- A) Gerçek suçluyu korumak adına bilinçli bir sessizlik içinde olmayı seçtiğini
- B) Zilha'nın güvenini kazanmak için dürüstlüğü bir taktik olarak kullandığını
- C) Hakikat ile toplumsal algı arasındaki çelişkili konumu kabullenmek zorunda kaldığını
- D) İşlemediğı suçun yarattığı vicdan azabıyla mahalledeki otoritesini zayıflattığını
- E) Destansı kimliğini koruyabilmek için dürüstlükten tamamen vazgeçtiğini

4 - 5. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Komşumun her şeyi benden daha iyi. Bahçesi daha yeşil, güneşi daha parlak. Evine giren çıkanın haddi hesabı yok. Ben ise kapımın eşliğinde oturmuş, kendi gölgemi izliyorum.

Bir gün kapısını çaldım. "Neden?" diye sormak için. Kapıyı açmadı ama içeriden sesini duydum: "Çünkü senin kapın hiç çalınmıyor."

Kendi kapıma döndüm. Kapım yerindeydi ama çalınacak bir tarafı kalmamıştı çünkü ben zaten içeride değil, hep kapının önündeydim.

4. Yazarın kendisini "hep kapının önünde" biri olarak tanımlayarak anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumsal beklentileri karşılamak adına kendi bireysel arzularımdan vazgeçtim.
- B) Dış dünyayı gözlemlemeye odaklanırken kendi içsel varlığımı ve benliğimi ihmal ettim.
- C) Maddi imkânsızlıklar nedeniyle komşumun sahip olduğu konforlu hayata erişemedim.
- D) Çevremdeki insanlarla sağlıklı iletişim kurabilmek için uygun zamanın gelmesini bekledim.
- E) Geçmişteki başarısızlıklarımın sorumluluğunu başkalarına yükleyerek vicdanımı rahatlatım.

5. Bu metinde betimlenen iki farklı yaşam biçimi arasındaki karşıtlık aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Ekonomik refahın getirdiği özgürlük ile yoksulluğun yarattığı çaresizlik
- B) Şehir hayatının karmaşası ile doğaya sığınmanın huzuru
- C) Paylaşılan bir hayatın canlılığı ile kabullenilmiş bir yalnızlığın durağanlığı
- D) Modernleşmenin getirdiği yapaylık ile geleneksel bağların doğallığı
- E) Bilgiye dayalı otorite ile cehaletin yol açtığı özgüven

6. Ona, "Senin için ölürüm." dedi. Kadın gülümsedi ve "Öl o zaman." diye karşılık verdi. Adam öldü. Kadın, adamın gerçekten öldüğünü görünce ağlamaya başladı. Çünkü ona inanmayan tek kişi kendisiydi oysa adam, kadının ona inanması için ölmüştü. Şimdi ne inancın bir anlamı kalmıştı ne de aşkın.**Bu metinden hareketle yapılabilecek en doğru çıkarım aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) İspat aracı, varlığı ispatlanacak olan duygunun yaşanmasına imkân tanımamıştır.
- B) Sevginin sürekli olmasını sağlayan başlıca unsurlar inanç ve güvendir.
- C) Duygusal derinliğin artması için somut fedakârlıklarda bulunmak gerekir.
- D) Ödenen ağır bedeller bile güvensizliğin yıkıcı etkisini ortadan kaldıramaz.
- E) Sözlü vaatlerin eyleme dönüşmesi, trajik sonuçları kaçınılmaz kılar.

4 - 6. soruları aşağıdaki tiyatro parçasına göre cevaplayınız.

(Vacit Bey, Doktor, Şebnur)

(Sağ taraftaki kapıdan sahneye girerler)

DOKTOR — Âlâ! Mükemmel! Şaşılacak şey!

VACİT BEY — Desenize, Doktor Beyefendi, âdeta bir mucize!

DOKTOR — Fen sahasında bir mucize... Kayınpeder Beyefendi'nin başından geçen pek "rar" bir "ka"dır.

İstatistikleri tetkik ettim, mesela Fransa'da Doktor Blanş'ın meşhur sıhhat yurdunda 672 hasta üzerinde ancak bir kişi bu suretle tamamen şifa bulmuştur. İngiltere'de...

VACİT BEY — (Sözünü keserek) Demek ki; Kayınpeder'i artık bütün şuuruna malik addedebiliriz.

DOKTOR — Şüphe mi var? Uzun bir şuursuzluk devrinden sonra şimdi bütün akli melekelerine sahiptir.

Hastalık ne zaman başlamıştı?

ŞEBNUR — (Atılarak) Hani ya Doktor Bey, Hürriyet ilan edilmişti... Kaç sene oldu bilmem ki... (Vacit Bey'e dönerek) Daha o zaman Ayten bile doğmamıştı, değil mi, Beyefendi?

VACİT BEY — Şebnur! Sen dur da ben anlatayım, bize meydan bırak. (Doktor'a) Meşrutiyet'in ilanı'ndan tam iki gün evveldi... Demek ki; yirmi bir sene oluyor. O sabah Kayınvalide merhum koşarak odama geldi: "Bey'e bir şeyler, bir hâller oldu, konuşmuyor, sözüme cevap vermiyor, gözlerini duvardaki 'Ya Erhamü'r Râhimin' levhasına dikmiş, put gibi duruyor." dedi.

ŞEBNUR — O gün bugün dünyadan habersiz...

VACİT BEY — Gerçekten öyle... Yemek verirsen yer, balkona çıkarırsak çıkar, dışarıda kıyamet kopsa aldırılmaz, sormaz...

ŞEBNUR — Sanki kıyamet kopmadı mıydı? Neydi o Hürriyetler, Hareket Orduları...

VACİT BEY — Balkan Muharebesi, Dünya Harbi, işgal seneleri, nihayet Millî Zafer...

DOKTOR — Yirmi bir senelik dünya olaylarından şimdi hiç malumatı yok. Zavallı adam!

ŞEBNUR — O zavallı değil, zavallı olan biz... Onları gördük de ne olduk ki...

(...)

4. Metindeki dramatik örgüde "zaman" unsuru nasıl bir işleve sahiptir? Karakterlerin ifadelerinden yola çıkarak açıklayınız.

5. Doktorun kullandığı "Fen sahasında bir mucize" ve "Şuuruna malik addedebiliriz" ifadeleriyle anlatılmak istenen nedir?

6. Metinde parantez içinde verilen "Sözünü keserek", "Atılarak", "Vacit Bey'e dönerek" gibi ifadelerin (reji talimatlarının) oyuncu ve sahneleme açısından önemi nedir?

7. Aşağıda sizden istenen özelliklere uygun cümleler yazınız.

1)

Kurallı – İsim – Olumlu – Birleşik:

2)

Devrik – Fiil – Olumsuz – Basit:

3)

Kurallı – İsim/Fiil – Olumlu – Sıralı:

4)

Eksiltili:

5)

Kurallı – Fiil/İsim – Olumlu – Bağlı:

8. Aşağıdaki metinde yay ayraçla gösterilen yerlere uygun noktalama işaretlerini getiriniz.

OBABAŞI — Seni deyip geldik buraya ()**KÖROĞLU** — Siz koca bir ilsiniz. Boydan soydan adamlarsınız. İçinizde yiğit mi yok ()**OBABAŞI** — Beyler kalelerde yaşıyor. Yılık yılık atlar onların elinde. Tirkeş tirkeş oklar onların elinde.

Yalım yalım kılıçlar onların elinde. Obalar da ne var?

KÖROĞLU — Benim elimde ne var?**OBABAŞI** — Senin elinde Kır At var () Köroğlu bu sözden irkilir. Hiçbir cevap vermez ()**1 () KÖYLÜ** — Biz yanıp yakılmak için gelmedik buraya. Köroğlu bize arka olur diye geldik.**2 () KÖYLÜ** — Bütün obalar birleştik. Bize baş ol diye geldik sana.

(Köroğlu dik dik yüzlerine bakar.)

OBABAŞI — Senin anlayacağın, bey arı olmadan petek oğul tutmaz.**ÇOBAN** — Sürü çobansız yayılmaz!

9. Aşağıdaki hikâyeyi en az 50 kelime olacak şekilde, yazım ve noktalama kurallarında dikkat ederek tamamlayınız.

Perdeler yarı aralıktı. Günün son ışığı, odanın köşesinde uyuyakalmış bir sandalye gibi duruyordu. Adam, pencereye dönük, elleri dizlerinde, konuşmadan bekliyordu. Kadın, kırık dökük bir kemanı kucağına aldı. ...